

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

JAN NEPOMUK NEUMANN

**Určený pro nižší stupeň šestiletého cyklu gymnaziálního
vzdělávání podle RVP ZV**

**Biskupské gymnázium J. N. Neumanna, církevní základní škola
a základní umělecká škola České Budějovice**

1 Identifikační údaje

Název ŠVP: Jan Nepomuk Neumann – Školní vzdělávací program Biskupského gymnázia České Budějovice

Motto: „VZDĚLÁNÍ JE SCHOPNOST POROZUMĚT DRUHÝM“

Vzdělávací program: víceleté gymnázium – šestileté (kód: 79-41-K/61)

Studijní forma vzdělávání: denní forma vzdělávání

Předkladatel: Biskupské gymnázium J. N. Neumanna, církevní základní škola a základní umělecká škola České Budějovice Jirsíkova 5, České Budějovice, 370 01

IČO: 00666122

IZO: 000666122

REDIZO: 600008088

Ředitel: Ing. Martin Maršík, Ph.D.

Zástupci ředitele:

Ing. Michaela Kudláčková

Mgr. Alena Marková

Ing. Marta Hortová

Mgr. Jan Schreib

Koordinátoři ŠVP: Mgr. Alena Marková, Mgr. Klára Krejčí, Mgr. Václav Šlouf, Ph.D.

Kontakty:

tel.: (+420) 380 420 211

e-mail: reditelstvi@bigy-cb.cz

web: www.bigy-cb.cz

číslo datové schránky: 5iiaeeb

Zřizovatel: Biskupství českobudějovické, Biskupská 4, 370 21 České Budějovice, tel. (+420) 386 102 311, e-mail: kurie@bcb.cz, web: bcb.cb

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2022

2 Obsah

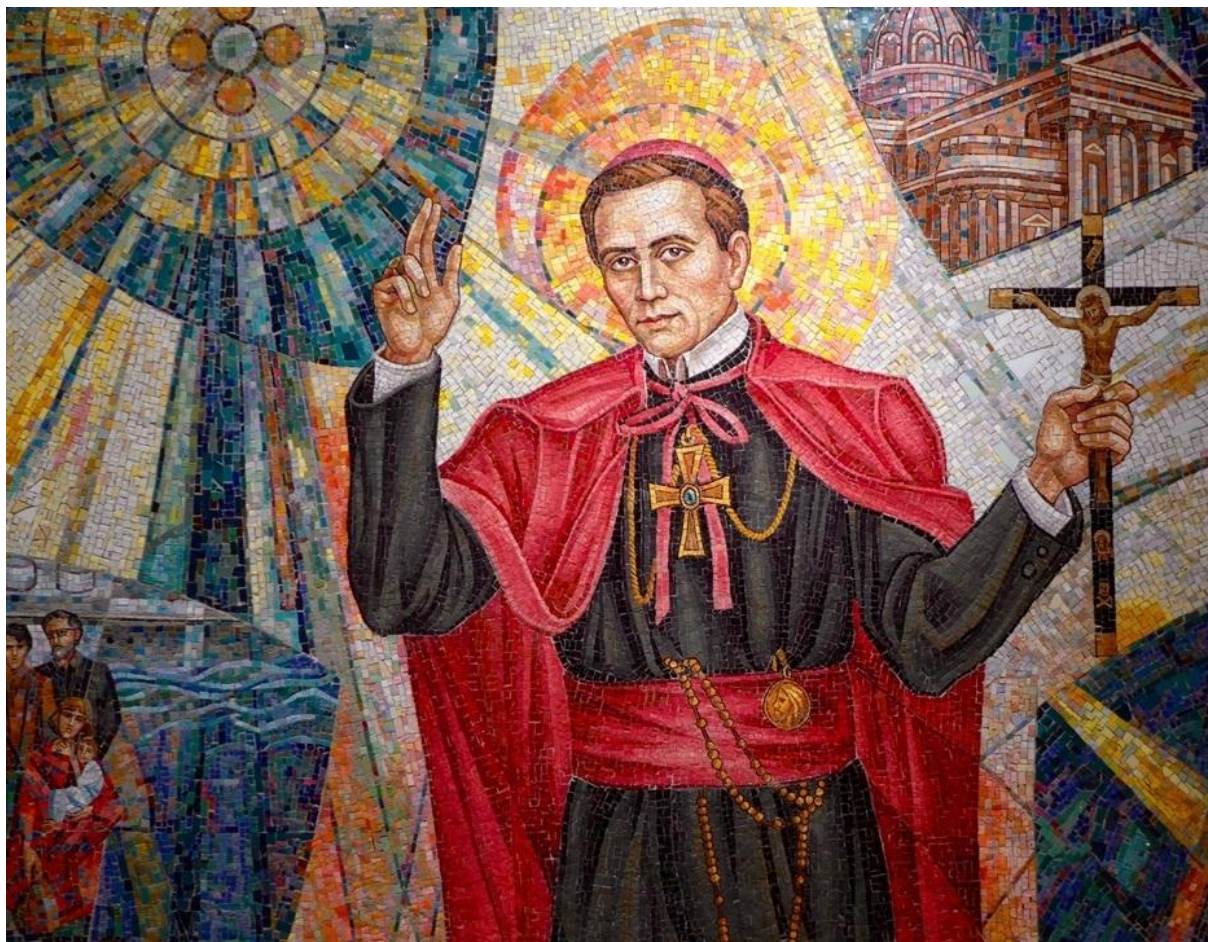
1	Identifikační údaje	2
2	Obsah	3
3	Úvod	5
4	Charakteristika školy	6
4.1	Velikost školy	6
4.2	Vybavení školy	6
4.3	Charakteristika pedagogického sboru	6
4.4	Charakteristika žáků	6
4.5	Mezinárodní spolupráce	7
4.6	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	7
5	Charakteristika školního vzdělávacího programu	9
5.1	Zaměření školy	9
5.2	Duchovní výchova	10
5.3	Profil absolventa	10
5.4	Organizace přijímacího řízení	10
5.5	Organizace maturitní zkoušky	11
5.6	Výchovné a vzdělávací strategie	11
5.7	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	13
5.8	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	14
5.9	Začlenění průřezových témat	15
6	Učební plán šestiletého cyklu	17
6.1	Učební plán nižšího stupně gymnázia	17
7	Učební osnovy	18
7.1	Jazyk a jazyková komunikace	18
7.1.1	Český jazyk a literatura (ČJ)	18
7.1.2	Cizí jazyky (CJ)	26
7.1.3	Reálie cizojazyčných oblastí (RCJ)	32
7.1.4	Latina (L)	33
7.2	Matematika (M)	41
7.3	Informatika (Inf)	48
7.4	Člověk a společnost	55
7.4.1	Dějepis (D)	55
7.4.2	Náboženství (Ná)	61
7.4.3	Etika (Et)	67

7.4.4	Základy společenských věd (ZSV)	70
7.5	Člověk a příroda	77
7.5.1	Fyzika (Fy)	77
7.5.2	Chemie (Ch).....	84
7.5.3	Biologie (Bi)	91
7.5.4	Zeměpis (Z)	103
7.6	Umění a kultura	110
7.6.1	Hudební výchova (HV).....	110
7.6.2	Výtvarná výchova (VV)	116
7.7	Člověk a zdraví	120
7.7.1	Výchova ke zdraví	120
7.7.2	Tělesná výchova (TV)	120
7.8	Svět práce (SP)	130
8	Hodnocení výsledků a vzdělávání žáků	132
8.1	Způsoby hodnocení.....	132
8.2	Kritéria hodnocení	132
8.2.1	Klasifikace v předmětech s převahou teoretického zaměření	132
8.2.2	Celkové hodnocení žáka za všechny předměty.....	133

3 Úvod

„Vyzývám vychovatele a všechny, kterým leží na srdci zájem o mládež, aby nešetřili svým úsilím. Ačkoli se při své práci setkáte s mnoha těžkostmi, vezměte na sebe veškerou odpovědnost tohoto poslání a svou vůlí, úsilím a vzájemnou spoluprací tyto překážky překonáte.“

Z pastýřského listu J. N. Neumanna z roku 1852

Název ŠVP odkazuje na „patrona“ naší školy – jihočeského rodáka a filadelfského biskupa sv. Jana Nepomuka Neumanna. Tento muž je velkou inspirací pro nás všechny, kteří se podílíme na výchově a vzdělávání mladých lidí. Založením přibližně stovky škol se Jan Nepomuk značnou měrou zasloužil o rozvoj vzdělanosti ve formující se mnohonárodnostní americké společnosti 19. století.

Stejně jako on se i my snažíme při naší pedagogické práci klást důraz na tyto tři základní aspekty:

1. kvalitní jazyková gramotnost,
2. křesťansko-etický pohled na společnost,
3. výchovu moderního občana uvědomujícího si své postavení v mnohonárodnostní společnosti Evropské unie.

4 Charakteristika školy

4.1 Velikost školy

Biskupské gymnázium J. N. Neumanna nabízí studium v osmiletém, šestiletém, šestiletém bilingvním a čtyřletém cyklu. Celková kapacita školy činí 720 žáků.

4.2 Vybavení školy

Škola byla založena v roce 1990 tehdejším českobudějovickým biskupem Miloslavem Vlkem. V té době neměla budovu a k výuce si prostory pronajímala. V roce 1995 získala vlastní budovu, později i internát a školní jídelnu. Ta byla vybudována v prostorách internátu, který bezprostředně sousedí s budovou školy. Obě budovy jsou propojeny, takže tvoří jeden komplex. Od roku 2013 patří ke škole také kostel svaté Rodiny, jenž je stavebně také součástí celého komplexu, nicméně do uvedeného roku byl v majetku státního archivu.

Biskupské gymnázium se nachází ve středu města, cca 200 metrů od náměstí. Tato poloha je výhodná nejen pro žáky využívající městskou hromadnou dopravu, ale i pro dojíždějící z větších vzdáleností. Zájemci mohou využívat ubytování v domově mládeže. Školní jídelna zajišťuje celodenní stravování pro žáky ubytované v domově mládeže, obědy i pro žáky neubytované.

V prostorách gymnázia byla realizována přístavba, půdní vestavba, byly modernizovány učebny a sociální zařízení. Žáci mají k dispozici nejen učebny kmenové, ale též třídy odborné. Většina tříd je vybavena moderní audiovizuální technikou, ve všech učebnách je internetové připojení, žáci mají možnost připojit se ke školní wifi. Škola má k dispozici specializované učebny informatiky, zeměpisu, dějepisu, fyziky, chemie, biologie, hudební a výtvarné výchovy, tělocvičnu s horolezeckou stěnou, knihovnu, biologickou a chemickou laboratoř. Byly vybudovány prostory pro kardio cvičení, fitness centrum a prostory pro stolní tenis, které jsou k dispozici i pro mimoškolní aktivity. Škola též vlastní několik lodí pro vodní turistiku, neboť se nachází v blízkosti řek Malše a Vltava.

4.3 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole vyučuje přibližně 70 pedagogů, někteří z nich na částečný úvazek, někteří jako externisté. Všichni učitelé jsou aprobovaní. V rámci výuky cizích jazyků působí na škole lektori německého, španělského a francouzského jazyka coby rodilí mluvčí. Někteří učitelé si průběžně zvyšují kvalifikaci absolvováním různých kurzů či účastí na projektech celoživotního vzdělávání. Na škole působí výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů a externí pracovníci Křesťanské pedagogicko-psychologické poradny. Důležitým členem pedagogického sboru je také školní spirituál. Žáky bydlící na internátě mají na starosti 4 vychovatelé.

4.4 Charakteristika žáků

Přestože je naše gymnázium školou církevní, není určeno pouze žákům určité náboženské příslušnosti. Na gymnáziu studují žáci různých vyznání, i ti bez vyznání.

Většina žáků bydlí ve městě nebo jeho okolí. Díky ubytování v domově mládeže, vhodné poloze v centru města a velmi dobrému dopravnímu spojení však máme žáky z celého Jihočeského kraje.

Velmi dobré zkušenosti máme s integrací žáků s různým zdravotním postižením.

4.5 Mezinárodní spolupráce

Vzhledem k důrazu, který naše škola klade na výuku cizích jazyků, udržujeme také dlouhodobou spolupráci s významnými zahraničními institucemi, mezi které patří např:

- The British Council Praha/ Britské centrum Č. Budějovice (spolupráce při skládání jazykových diplomů z angličtiny v rámci programu Advantage),
- Kultusministerkonferenz der Länder in der Bundesrepublik Deutschland – Sprachdiplom Stufe I. a Stufe II. (instituce administrující německé jazykové diplomy),
- Institut français de Prague, Alliance française České Budějovice (spolupráce při skládání jazykových diplomů z francouzštiny)
- Euregio – program příhraniční spolupráce se SRN (celoroční pobyty žáků na německých gymnáziích),
- Rotary Club České Budějovice (roční výměnné pobyty v USA a Jižní Americe),
- USA – Global Outreach Wisconsin (katolická organizace zajišťující roční pobyty na katolických středních školách v USA),
- Embajada de España en Praga, Agregaduría de Educación (personální i metodická podpora výuky na bilingvních česko-španělských gymnáziích).

Biskupské gymnázium J. N. Neumanna má partnerská gymnázia v Rakousku, konkrétně v Bad Leonfeldenu, Salzburgu a Vídni, kam každoročně vyjíždí přibližně 20 žáků na studijní pobyt.

4.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Při škole je zřízena školská rada, která má 6 členů, dva z nich jsou v souladu se zákonem voleni také z řad zletilých žáků a zákonných zástupců nezletilých žáků. Rodiče a zákonní zástupci žáků jsou o prospěchu a chování žáků informováni prostřednictvím elektronických žákovských knížek a na pravidelných informačních odpoledních. Po dohodě s vyučujícími mohou však školu navštívit kdykoliv. Každým rokem pořádáme den otevřených dveří, při němž si rodiče budoucích žáků mohou prohlédnout prostory, vybavenost a zázemí školy.

Další možností získání informací o životě v našem vzdělávacím zařízení jsou webové stránky, využíváme také sociální sítě.

Studenti Jihočeské univerzity vykonávají na naší škole jak průběžné, tak i souvislé pedagogické praxe a připravují se tak prakticky na své budoucí povolání.

Ke stálým partnerům v oblasti charitativní patří Městská a Diecézní charita, občanské sdružení Život dětem, nadační fond Českého rozhlasu a Světluška.

Mezi další partnery patří Jihočeské divadlo, Jihočeské muzeum a Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích.

Sami žáci se aktivně podílejí na spolupráci s organizací Člověk v tísni (projekty Příběhy bezpráví, Jeden svět na školách) a Amnesty International ČR.

Gymnázium se soustřeďuje i na mimoškolní aktivity a smysluplné trávení volného času svých žáků. Proto jsme při škole zřídili středisko volného času, které nabízí aktivity a kroužky různého zaměření. Jedná se především o školní klub pro nižší gymnázium a Dům dětí a mládeže pro vyšší

gymnázium. Do těchto aktivit je zapojeno cca 450 žáků. Další žáci se angažují v duchovním životě školy a sdružují se v aktivitách soustředěných do kostela sv. Rodiny.

V roce 2021 byla při Biskupském gymnáziu a církevní základní škole založena základní umělecká škola s nabídkou hudebních oborů a kapacitou 130 žáků.

Doplňkovou aktivitou pro naše žáky je možnost získání řidičského oprávnění skupiny B ve vlastní autošcole. Kurzy se konají dvakrát ročně vždy s kapacitou 25 žáků.

Snahou je tedy nabídnout žákům širokou škálu volnočasových aktivit, které rozvíjejí jejich vědomostní i osobnostní potenciál a zároveň ulehčit rodičům starost s doprovodem mladších dětí na tyto činnosti, protože veškerá výuka probíhá v prostorách školy.

5 Charakteristika školního vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Biskupské gymnázium je jedinou církevní střední školou v kraji. Vedle důrazu na vzdělání usiluje o obohacení studia o křesťansko-etický pohled na život. Výuka náboženství však není povinná, žáci mají svobodnou volbu mezi výukou náboženství a etikou.

Jsme všeobecné gymnázium s důrazem na výuku jazyků. Naším žákům nabízíme zahraniční studijní pobyty a možnost připravit se na mezinárodní jazykové zkoušky. Již několikrát bylo naše gymnázium oceněno Britským velvyslanectvím jako nejlepší škola v České republice v počtu získaných diplomů B2 First/ C1 Advanced, vysoké procento žáků skládá každoročně také německé diplomy DSD I a DSD II, které zastřešuje německá instituce KMK (Kultusministerkonferenz) – lze tedy předpokládat, že zájem o kvalitní jazykové vzdělání je přinejmenším jednou z hlavních motivací, které vedou případné uchazeče k tomu, aby si ke studiu vybrali právě naši školu. Naše škola ovšem nabízí kvalitní výuku ve všech předmětech. Snížená hodinová dotace přírodovědných předmětů na vyšším gymnáziu je kompenzována bohatou nabídkou volitelných seminářů. Ty žákům umožňují získat hluboké znalosti a kompetence ve zvolených oblastech. Naši absolventi díky tomu nastupují na vysoké školy s humanitním, ekonomickým a technicko-přírodovědným zaměřením zhruba ve stejném poměru. Každoroční srovnání výsledků maturitních zkoušek, které zveřejňuje Cermat, potvrzuje, že naše gymnázium zaujímá přední místa v Českých Budějovicích i v regionu.

Od školního roku 1999/2000 probíhá na gymnáziu výuka v osmiletém, šestiletém a čtyřletém cyklu. Šestiletý cyklus lze absolvovat také formou bilingvního česko-španělského studia.

Ve všeobecném šestiletém cyklu si mohou žáci vybírat ze dvou jazykových kombinací (angličtina a francouzština nebo němčina a angličtina), dále se tři roky vyučuje latina. V bilingvním šestiletém cyklu se vyučuje jazyk španělský a anglický. Od třetího ročníku probíhá výuka některých předmětů částečně ve španělském jazyce.

Ve všech typech studia se podle možností na výuce jazyků podílejí také rodilí mluvčí. Ze všech vyučovaných živých jazyků mají žáci možnost na konci studia skládat mezinárodně uznávané zkoušky.

V průběhu celého studia je kladen důraz na mezipředmětové vztahy a výuku v souvislostech, na prohlubování pracovních návyků a osobní zodpovědnosti žáků za své vzdělání, za budoucí úspěšnost u maturitní zkoušky a při studiu na vysoké škole.

Zajímavé sportovní akce, poznávací exkurze doma i v zahraničí a nabídka bohaté zájmové činnosti vhodně doplňují studijní program.

5.2 Duchovní výchova

Protože je naše gymnázium církevní školou, klade se také velký důraz na výchovu duchovní. Tím se rozhodně nemyslí jen výchova náboženská. O tu pečujeme, ale zároveň se snažíme, aby každý žák našel na škole prostředí vhodné ke svému duchovnímu rozvoji neohledně na vyznání.

Mimo pravidelnou výuku náboženství a etiky, při které se žáci seznamují s hlavními světovými náboženstvími s důrazem na křesťanství a se základními otázkami etiky, slouží k duchovnímu růstu především výjezdové kurzy. V prvním ročníku vyššího stupně gymnázia je to kurz „Kdo jsem?“. Jeho obsahem je sebepoznání a sebepřijetí. Kurzu se účastní postupně jednotlivé třídy, což vytváří dobré klima také k upevnění třídních kolektivů. Další kurz s názvem „Kam směřuji?“ je určen pro žáky maturitního ročníku. Jeho obsahem jsou otázky hledání povolání, ukončování střední školy či pravidla dobrého rozhodování. Opět na něj vyrazí třídy jednotlivě, což umožňuje celkovou reflexi jejich pobytu na naší škole.

Během roku je také každá třída pozvána do studentského kostela ke mši svaté za třídu. I tentokrát dbáme na to, aby se na mši cítili dobře i žáci, kteří běžně do kostela nechodí. Tento čas je navíc doplněn o společnou snídani, která opět slouží k upevnění vazeb v kolektivu třídy. Dále jsou žáci každou středu zváni školním zvonem na krátkou modlitbu uprostřed týdne. Ta vytváří v životě žáka i školy malé zastavení uprostřed školního shonu. Žáci jsou tak vedeni k reflexi i životnímu nadhledu.

Pro duchovní výchovu na škole má zásadní vliv také letní gymnaziální tábor. Koná se vždy jeden týden a je určen pouze pro žáky vyššího stupně gymnázia. Mimo duchovní rozměr je kladen důraz na pobyt v přírodě, rozvoj přátelství, zajímavé diskuse a přednášky.

5.3 Profil absolventa

Absolvent Biskupského gymnázia J. N. Neumanna získává kvalitní středoškolské vzdělání, které je díky volbě seminářů v posledních dvou ročnících studia oborově profilované. Vyniká nadprůměrnou schopností komunikovat ve dvou světových jazycích i v jazyce mateřském a při své práci i dalším vzdělávání prakticky používá informační technologie. Dokáže pracovat s informacemi, samostatně se učit a řešit problémy. Je schopen se orientovat v běžném životě a aktivně se účastnit společenského, kulturního a politického dění. Je sociálně zralý a schopný spolupráce s druhými. Je si vědom svých práv a povinností, váží si křesťanských hodnot a ctí demokratické principy společnosti.

5.4 Organizace přijímacího řízení

Uchazeči o studium vykonávají jednotnou přijímací zkoušku z předmětů český jazyk a literatura a matematika dle § 60 odst. 5 školského zákona č. 561/2004 Sb. a vyhlášky č. 353/2016 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání, která blíže specifikuje ustanovení zákona. Úpravy podmínek uchazečů se speciálními vzdělávacími potřebami upravuje společně s výše zmíněnými právními předpisy vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Ředitel školy pro hodnocení výsledku jednotné zkoušky cizinců, kteří nekonají zkoušku z českého jazyka a literatury podle § 20 odst. 4 školského zákona, vytváří ve spolupráci s Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání pořadí uchazečů na základě redukováného hodnocení všech přijímaných uchazečů v přijímacím řízení do daného oboru vzdělání nebo zaměření podle školního vzdělávacího programu. Redukované hodnocení neobsahuje výsledek testu z českého jazyka a literatury. Pořadí uchazečů v redukováném

hodnocení se použije pro jejich zařazení do výsledného pořadí uchazečů stanoveného podle § 60d odst. 3 školského zákona. Ředitel školy pohovorem ověří uchazečovu znalost českého jazyka.

Uchazeči budou ke studiu přijímáni podle pořadí vzniklého na základě jejich celkového bodového zisku v rámci přijímacího řízení. Každý studijní obor má své vlastní pořadí uchazečů. Celkový bodový zisk je tvořen: body za prospěch na základní škole, body za studijní aktivity na základní škole – soutěže, olympiády atd., body celkem za jednotnou přijímací zkoušku.

Odvolací řízení proti rozhodnutí o přijetí se řeší ve spolupráci s krajským úřadem.

5.5 Organizace maturitní zkoušky

Organizace maturitní zkoušky se řídí § 77 - § 82 školského zákona č. 561/2004 Sb. a vyhláškou č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění účinném od 1. 1. 2022.

Pro profilovou část maturitní zkoušky zveřejňuje ředitel školy nabídku předmětů platnou pro daný školní rok a studijní obor. Z uvedené nabídky si každý žák musí zvolit dva předměty v povinné části, v rámci profilové části maturitní zkoušky může dále konat nejvýše dvě nepovinné zkoušky. Pro volbu nepovinné zkoušky v rámci profilové zkoušky platí stejná nabídka zkoušek. V profilové části může žák vykonat zkoušku z jiného cizího jazyka než z cizího jazyka, ze kterého skládá zkoušku ve společné části maturitní zkoušky. Zkoušky profilové části maturitní zkoušky se konají formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí. Nabídka povinných a nepovinných zkoušek profilové části maturitní zkoušky je vždy zveřejněna na webových stránkách školy pro všechny vzdělávací programy nejpozději v termínech stanovených platnou legislativou.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v souladu s § 2 odst. 5 vyhlášky č. 177/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů, určuje konkrétní termíny konání didaktických testů. Termíny písemných prací a ústních zkoušek určuje ředitel školy na základě platné legislativy.

Výsledná známka profilové maturitní zkoušky odpovídá kritériím uvedených v hodnocení žáků, které je součástí školního řádu, klasifikace společné části maturitní zkoušky je dána MŠMT. Žáci maturitního ročníku ukončují 30. dubna pravidelnou docházku do školy.

5.6 Výchovné a vzdělávací strategie

Důležitým obsahem vzdělání je rozvoj všech klíčových kompetencí. V této části dokumentu jsou uvedeny obecné způsoby rozvíjení kompetencí napříč předměty. Rozvoj kompetencí v rámci jednotlivých předmětů je upřesněn v učebních osnovách v kapitole 7.

Kompetence k učení

- Pomáháme žákům v hledání vlastních učebních stylů.
- Propojujeme teorii s praxí.
- Do výuky zařazujeme práci s textem.
- Motivujeme žáky k sebehodnocení. Chybu nepovažujeme za negativní jev, ale její identifikaci bereme jako příležitost ke zlepšení schopností či dovedností žáků.
- Spolu s žáky hledáme souvislosti v rámci předmětu i mezi předměty.
- Vedeme žáky k získávání informací z různých zdrojů.

Kompetence k řešení problémů

- Podporujeme žáky v účasti na předmětových olympiádách.
- Motivujeme žáky k hledání různých způsobů řešení problémů.
- Zdůrazňujeme schopnost efektivně vyhledávat informace a reflektovat jejich zdroj.
- Podporujeme tvořivost a logické myšlení.

Kompetence komunikativní

- Snažíme se kultivovat ústní i písemný projev žáků.
- Vytvářením přívětivé atmosféry usnadňujeme komunikaci mezi učitelem a žákem i mezi žáky navzájem.

Kompetence sociální a personální

- Podporujeme týmovou práci a kooperaci.
- Podporujeme studenty ve (spolu-)organizování akcí různého zaměření (florbalový turnaj, majáles apod.).
- Vytváříme prostředí vhodné pro aktivní zapojení žáků do výuky (dotazy, odpovědi, diskuse apod.).
- Učíme žáky toleranci ke schopnostem a názorům ostatních.
- Nabádáme žáky k aktivní pomoci slabším spolužákům.
- Vedeme žáky k sebehodnocení.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky ke kritickému posuzování informací.
- Učíme žáky rozlišovat objektivní fakta od osobních názorů.
- Vytváříme bezpečné prostředí, v němž se žáci nebojí svobodně vyjadřovat.
- Podporujeme žáky v možnosti zapojit se do ovlivňování chodu školy prací ve studentském parlamentu.
- Vedeme žáky k dodržování zásad respektující komunikace.
- Rozvíjíme v žácích pozitivní postoje k našemu kulturnímu a historickému dědictví.

Kompetence pracovní

- Zapojujeme žáky do plánování pracovních činností a vedeme je k včasnému plnění povinností.
- Prostřednictvím exkurzí cílíme na potenciální profesní zaměření žáků.

Kompetence digitální

- Pro komunikaci se žáky či sdílení výukových materiálů používáme program Google Classroom,
- Využíváme digitální zdroje a doporučujeme je i žákům. Zároveň posuzujeme důvěryhodnost těchto i jiných informačních zdrojů a tuto praxi předáváme žákům,
- Ve výuce využíváme digitální technologie (prezentace, animace, vyhledávání informací, videa apod.).

5.7 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

K zajištění poskytování podpůrných opatření v prvním stupni žákům se speciálními vzdělávacími potřebami zpracovává škola plán pedagogické podpory (PLPP), který sestavuje třídní učitel v součinnosti s dalšími učiteli a výchovným poradcem. PLPP má písemnou podobu a zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, konkrétní podpůrná opatření, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Třídní učitel stanoví termín přípravy PLPP, organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka, zpracovává škola na základě Doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka individuální vzdělávací plán (IVP). IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, s výchovným poradcem, příp. se školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči žáka. Při sestavování IVP se vychází z obsahu IVP stanoveného ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení Doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení Doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je jeden školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

U těch žáků, kde to situace vyžaduje a na základě Doporučení školského poradenského zařízení, škola zajišťuje asistenta pedagoga, který spolupracuje s třídním učitelem i ostatními pedagogy a pomáhá při zabezpečení výuky i mimo ni. Pro žáky s tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením je zajištěn bezbariérový přístup, výpočetní technika a další pomůcky doporučené SPC, které umožňují kvalitní výuku i komunikaci s okolím. V případě všech žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola navazuje spolupráci s organizacemi, které se zabývají pomocí těmto žákům.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami nenavštěvují speciální třídy, ale studují se svými vrstevníky, neboť škola klade důraz na integraci takovýchto žáků do společnosti. Pouze ve vhodných případech a v omezeném rozsahu jsou v IVP vyčleněny některé hodiny výuky jako individuální (tj. výuka pouze učitel a žák).

Gymnaziální vzdělávání vyžaduje od žáků nadprůměrné studijní předpoklady a ŠVP naší školy z toho vychází také při stanovení úrovně očekávaných výstupů v jednotlivých předmětech. Schopnost dostat této úrovni žáci musí osvědčit už při přijímacím řízení na školu. V IVP je možné upravit a formulovat očekávané výstupy vzdělávacích oborů tak, aby byly pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami z hlediska jejich možností reálné a splnitelné a těmto výstupům přizpůsobit i výběr učiva. Stejně tak je možné, pokud speciální vzdělávací potřeby (např. nevidomost, problémy se sluchem, tělesné postižení atd.) neumožňují žákům realizaci vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru nebo jeho části, nahradit příslušný vzdělávací obsah nebo jeho část příbuzným nebo jiným vzdělávacím obsahem, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků.

V individuálním vzdělávacím plánu dle Školského zákona 561/2004 Sb., §18, Individuální vzdělávací plán, povoleném z jiných závažných důvodů je určena zvláštní organizace výuky a délka vzdělávání při zachování obsahu a rozsahu vzdělávání stanoveného školním vzdělávacím programem. Ředitel školy seznámí žáka a zákonného zástupce nezletilého žáka s průběhem vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu a s termíny zkoušek. Individuální vzdělávací plán podepsaný ředitelem školy, žákem a zákonným zástupcem nezletilého žáka se stává součástí osobní dokumentace žáka.

5.8 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Škola je připravena podle příslušných legislativních předpisů zajistit výuku žáků mimořádně nadaných (přijetí žáka do vyššího než prvního ročníku, zařazení žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího, ...) i rozvíjet nadání těchto žáků jejich individuálním studijním zapojením ve všech směrech mimo jiné i využitím pedagogicko-organizačních úprav: plán pedagogické podpory nebo individuální vzdělávací plán, doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu, účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky.

Proces identifikace nadaných žáků začíná nominací učitelem. Učitel ví, jaké vědomosti, dovednosti i schopnosti má určitý žák, a je schopen ho porovnat s ostatními žáky ve třídě. Dokáže každého jedince objektivně hodnotit ústně či známkou a dle svých zkušeností je schopen říci, zda žák je intelektuálně podprůměrný, průměrný či nadprůměrný.

Dalším krokem je spolupráce se zákonnými zástupci vybraných žáků. Jejich nominace je dnes chápána jako důležitá součást identifikace nadaných a mimořádně nadaných dětí. Teprve s pomocí zákonných zástupců je možno sestavit komplexní obrázek o dítěti, o kterém se uvažuje jako o nadaném. Nenahlízejí na dítě pouze podle prospěchu ve škole. Dobře znají nejen učební, ale i osobnostní charakteristiky dětí, a jsou tedy schopni hodnotit dítě objektivněji. Pokud škola vyhodnotí žáka jako „nadaného“, doporučí zákonnému zástupci nezletilého žáka spolupráci se školským poradenským zařízením (ŠPZ).

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznaným podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává třídní učitel pod vedením výchovného poradce.

K zajišťování poskytování podpůrných opatření mimořádně nadaným žákům škola zpracuje plán pedagogické podpory (PLPP), který sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu a zahrnuje zejména popis mimořádného nadání, podpůrná opatření, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP, organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Vzhledem ke gymnaziálnímu charakteru naší školy se předpokládá, že žáci vykazují v rámci svých generačních vrstevníků nadprůměrné studijní předpoklady. Rozvoj jejich případného mimořádného nadání v některých z oblastí se proto uskutečňuje podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP). IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem, a se školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení Doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je jeden školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

V individuálním vzdělávacím plánu dle Školského zákona 561/2004 Sb., § 18, Individuální vzdělávací plán, povoleném z jiných závažných důvodů je určena zvláštní organizace výuky a délka vzdělávání při zachování obsahu a rozsahu vzdělávání stanoveného školním vzdělávacím programem. Ředitel školy seznámí žáka a zákonného zástupce nezletilého žáka s průběhem vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu a s termíny zkoušek. Individuální vzdělávací plán podepsaný ředitelem školy, žákem a zákonným zástupcem nezletilého žáka, se stává součástí osobní dokumentace žáka.

5.9 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou nedílnou součástí vzdělávání. Každé průřezové téma se skládá z několika tematických okruhů, jejichž náplň je integrována do vzdělávacích obsahů různých vyučovaných předmětů. Tím dochází ke komplexnějšímu vzdělávání žáků. Zařazení níže uvedených tematických okruhů průřezových témat je součástí charakteristiky jednotlivých vyučovaných předmětů, kde je v tabulce formou zkratky uvedeno, ke kterému konkrétnímu učivu se daný tematický okruh vztahuje.

Následující tabulka uvádí, v jakém vyučovaném předmětu a ročníku jsou dané tematické okruhy průřezových témat realizovány.

Průřezové téma/tematický okruh	První ročník	Druhý ročník
Osobnostní a sociální výchova (1) Všechny tematické okruhy tohoto průřezového tématu jsou do výuky přirozeně zařazeny ve všech předmětech napříč ročníky.		
Výchova demokratického občana (2)		
Občanská společnost a škola (TO 2.1)	D, Et, L, Z, ZSV	CJ, D
Občan, občanská společnost a stát (TO 2.2)	D, L, Z, ZSV	CJ, D

Formy participace občanů v politickém životě (TO 2.3)	D, L, Z, ZSV	CJ, D, NJ
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (TO 2.4)	D, L, ZSV	CJ, D, Ná, Z
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (3)		
Evropa a svět nás zajímá (TO 3.1)	Bi, CJ, D, L, VV, ZSV	Bi, CJ, D, Et, L, Z
Objevujeme Evropu a svět (TO 3.2)	CJ, D, L, Ná, VV, ZSV	CJ, D, Et, L, Ná
Jsmo Evropané (TO 3.3)	CJ, D, L, Z, ZSV	CJ, D, Et, L, VV
Multikulturní výchova (4)		
Kulturní difference (TO 4.1)	Et, VV	ČJ, Et, Ná
Lidské vztahy (TO 4.2)	Et	ČJ, D, Et, Ná
Etnický původ (TO 4.3)	Ná	ČJ, Et
Multikulturalita (TO 4.4)	D, Ná	ČJ, D, Et
Princip sociálního smíru a solidarity (TO 4.5)	Ná	ČJ, Ná
Environmentální výchova (5)		
Ekosystémy (TO 5.1)	Bi	Bi
Základní podmínky života (TO 5.2)	Bi, Et, Ch	Bi, Ch
Lidské aktivity a problémy životního prostředí (TO 5.3)	Bi, Fy, Ch	Bi, Ch
Vztah člověka k prostředí (TO 5.4)	Bi, Fy, Ch	Bi, D, Ch, VV
Mediální výchova (6)		
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (TO 6.1)	ČJ, Et	Ná
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (TO 6.2)	ČJ	Z
Stavba mediálních sdělení (TO 6.3)	ČJ	–
Vnímání autora mediálních sdělení (TO 6.4)	ČJ	–
Fungování a vliv médií ve společnosti (TO 6.5)	ČJ	–
Tvorba mediálního sdělení (TO 6.6)	ČJ	VV
Práce v realizačním týmu (TO 6.7)	ČJ	–

6 Učební plán šestiletého cyklu

6.1 Učební plán nižšího stupně gymnázia

Vyučovací předmět	Počet hodin za týden v ročníku		
	1.roč.	2.roč.	celkem
Český jazyk a literatura	4	4	8
Cizí jazyk 1 ^{1, 2}	3 + 1	2 + 2	8
Cizí jazyk 2 ^{1, 2}	2 + 2	3	7
Reálie cizojazyčných oblastí ⁸	–	–	–
Latina ²	–	–	–
Matematika	4	4	8
Informatika ²	1	1	2
Dějepis	2	1	3
Náboženství / Etika ^{3, 5}	+1	+1	2
Základy společenských věd ^{4, 5}	1	1	2
Fyzika	1 + 1	2	4
Chemie ⁷	2	1 + 1	4
Biologie ^{5, 6, 7}	2	2	4
Zeměpis ^{6, 9}	1	2	3
Hudební výchova	1	1	2
Výtvarná výchova	1	1	2
Tělesná výchova ^{2, 5}	2	2	4
Svět práce ⁸	–	1	1
Celková časová dotace	32	32	64

Poznámky:

Hodiny označené symbolem „+“ jsou disponibilní.

1. výuka je realizována volbou předmětu Anglický jazyk, Francouzský jazyk, Německý jazyk,
2. výuka je realizována ve skupinách,
3. třída se dělí na dvě části podle zvoleného předmětu,
4. součástí vzdělávacího obsahu tohoto předmětu je obsah předmětu Člověk a svět práce,
5. součástí vzdělávacího obsahu tohoto předmětu je obsah předmětu Výchova ke zdraví,
6. součástí vzdělávacího obsahu tohoto předmětu je obsah předmětu Práce s laboratorní technikou,
7. součástí vzdělávacího obsahu tohoto předmětu je obsah předmětu Geologie,
8. výuka je realizována v návaznosti na předměty Cizí jazyk 1 a Cizí jazyk 2,
9. v 3. a 4. ročníku je výuka realizována v Cizím jazyce odpovídajícím Cizímu jazyku 1.

7 Učební osnovy

Uvedené učební osnovy platí pro nižší stupeň gymnázia, pro vyšší stupeň šestiletého gymnázia je zde zpracována pouze výuka cizích jazyků.

7.1 Jazyk a jazyková komunikace

7.1.1 Český jazyk a literatura (ČJ)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Český jazyk a literatura je dotován čtyřmi hodinami týdně.

V Jazykové výchově žáci získávají základní vědomosti a dovednosti potřebné ke zvládnutí spisovné podoby českého jazyka a k rozlišení jeho jednotlivých útvarů a forem. Takto získané poznatky umožňují žákům reflexi jazyka, rozvíjí jejich logické myšlení (ve formě základních logických operací), přispívají k prohlubování dovedností potřebných k výstavbě srozumitelného, funkčního a jazykově správného jazykového projevu. Zároveň jsou vedeni k uvědomění si místa českého jazyka v rodině indoevropských jazyků (a to i ohledem na jazyky našich sousedů i jazykových menšin v České republice), jeho historických kořenů a dějin jeho utváření až do dnešní formy.

V Komunikační a slohové výchově žáky vedeme k rozvoji schopností kritické analýzy jazykových i řečových projevů z různých oblastí a funkčních stylů, k jejich vzájemné komparaci podle zadaných instrukcí. Na základě znalostí formální i obsahové stránky textu a jeho výstavby pak vedeme žáky k aktivnímu vytváření vlastních textů či řečových i nonverbálních projevů v souladu s komunikačním záměrem a situací.

V Literární výchově se výuka zaměřuje na výchovu k aktivnímu čtenářství a interpretaci přečtených literárních děl. Žák je schopen si budovat svůj vlastní čtenářský plán, vede si o interpretacích literárního díla záznamy a sděluje jejich obsah v ústním projevu. Diskutuje o přečtených dílech, jejich autorech i širších souvislostech své četby.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Povzbuzujeme a pozitivně motivujeme žáky v jejich zájmu o učivo: úspěšné zvládnutí jazykového projevu (psaného, mluveného) vede k zefektivnění komunikace, posílení sociálních kompetencí a zdravého sebeprosazování; celoživotní čtenářství jako nástroj zrání osobnosti a jejího začlenění do společenského života.

Kompetence k řešení problémů

- Podporujeme žáky při jejich účasti na olympiádách, recitačních soutěžích i na dalších kulturních akcích,
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení: možnosti širšího výběru četby, témat slohových prací; v jazykových projevech dbáme na kreativitu a neotřelost vyjádření i logické vyvozování myšlenek.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k čerpání komunikativních podnětů z umělecké i neumělecké literatury.

Kompetence sociální a personální

- Účastníme se pravidelně kulturních soutěží.

Kompetence občanské

- Rozvíjíme pozitivní postoj žáků k mateřskému jazyku a k našemu národnímu, kulturnímu a historickému dědictví,
- využíváme literární díla jako nástroj k porozumění mezi lidmi různých povah, společenského postavení i kulturní orientace.

Kompetence digitální

- Žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Obecná jazykověda	Žák: ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Žák: - přiřazuje jednotlivé výrazy i celé texty ke konkrétním útvarům českého jazyka	- útvary českého jazyka - jazyková a kultura - slovanské jazyky	1.	T03.1–3
Slovní zásoba	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	- vysvětlí způsoby obohacování slovní zásoby - vysvětlí základní mezinárodní slova a přejaté - odborné názvy - spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova	- obohacování slovní zásoby - slova cizího původu	1.	T03.1–3
Tvarosloví	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá - ve vhodné komunikační situaci	- skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen - slovesný vid	1.	
Pravopis	ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- zvládá pravopis lexikální a morfologický	- pravopis i/y v koncovkách - předpony s-, z-, vz – a předložky s/se a z/ze - skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně	1.	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Skladba	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- zvládá syntaktickou výstavbu větné struktury - věty jednoduché i souvětí s ohledem na - syntaktická pravidla, - pravidla tradiční syntaxe a komunikační záměr - definuje a v textu identifikuje syntaktické jednotky a podle potřeby je užívá, nahrazuje a kombinuje	- významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami - významové poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami - souvětí podřadné, souřadné - spojovací výrazy v souvětí, interpunkce v souvětí - jazykové rozbor, složitější souvětí	1.	
Sloh	ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	- postihuje základní rysy postav, na vybraných literárních typech představených v různých situacích vystihne důležité vlastnosti a náležitě je hodnotí - při psaní využívá znalostí ze slohu i literatury ve prospěch vlastního subjektivního vnímání a vidění světa kolem sebe - rozumí lehčím popularizačním odborným či učebním textům, dokáže odpovídat na základní otázky na smysl přečteného i sám otázky formuluje, vytyčuje hlavní teze textu, odborný text převádí do vlastních slov a dokáže jej srozumitelně reprodukovat ostatním podle zásad mluveného projevu - uspořádává informace v textu s ohledem na jeho účel, schopnosti a dovednosti adresáta - vytvoří koherentní text - samostatně získává ze základních informačních zdrojů informace, kriticky odlišuje ty relevantní od méně důležitých a nepodstatných či neobjektivních a	- charakteristika literární postavy - líčení - odborný text a jeho tvorba - úvaha - výtah - styl jazykového projevu a základní funkční styly - projevy mluvené a psané a jejich odlišnosti	1.	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
		zavádějících, ty zpracovává tříděním, hledáním vazeb a vzájemných souvislostí a přidává subjektivní úsudek opírající se však o objektivní informace a fakta - vysvětlí základní rozdíly v jazyce textu mluveného a psaného			
Mediální výchova a komunikace	ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu -	- u jednotlivých druhů médií rozlišuje způsob, zpracování a úroveň jazykové i nejazykové komunikace i objektivitu nabízených informací s ohledem na typ mediálního publika	- mediální realita a konzument - tištěná a elektronická média	1.	T06.1-3
Literatura	ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele- - uvede základní literární směry a jejich významné - představitele v české a světové literatuře	- literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické - v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury	1.	T03.1-3
Obecná jazykověda	ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- na textu doloží nejzásadnější proměny jazyka v jednotlivých historických údobích - v běžných komunikačních projevech užívá soudobou jazykovou normu, ale zároveň	- projev mluvený a psaný, řeč a jazyk	1.	T04.3

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
		chápe význam archaických jevů jako prostředku charakterizace v projevech umělecké literatury - využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	- slovanské jazyky, vývoj jazyka, útvary českého jazyka - jazykověda a její disciplíny - jazyková situace v ČR		
Zvuková stránka jazyka	ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	- ve svých projevech uplatňuje znalost rozdílů mezi fonetickou a gramatickou normou	- hlásky a hláskové skupiny - větný přízvuk, větná melodie	2.	
Tvoření slov a stavba slova	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	- stavba slova a tvoření slov - pravopis související se stavbou slova	2.	
Slovo a jeho význam	ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	- pracuje s pojmy, analyzuje je, třídí, přiřazuje do skupin podle významu a uspořádává je - odlišuje základní a přenesený význam u mnohoznačných slov, sám aktivně vytváří přenesená a obrazná pojmenování nejen na úrovni lexikální, ale pokud možno i umělecké - aktivně obohacuje své projevy o vhodná synonymická vyjádření	- slova souřadná, nadřazená / podřazená - slova jednoznačná a mnohoznačná - synonyma, antonyma, homonyma - odborné názvy	2.	
Tvarosloví	ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	- ve svých projevech využívá znalosti tvaroslovné normy, aktivně pracuje s různými tvary slov, užívá je v praxi a přetváří je podle záměru	- slovní druhy, tvary, skloňování - přídavná jména – druhy, stupňování, mluvnické významy - zájmena a číslovky – druhy, skloňování	2.	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
			slovesa – tvary slovesa být, přechodníky a jejich užití		
Skladba	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	- tvoří jazykový projev s ohledem na správný pořádek slov v české větě, prostředky textové koherence a koheze; užívá i složitější možnosti větné stavby - definuje a identifikuje syntaktické jednotky a podle potřeby je nahrazuje	- samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná - mluvnický zápor - větné členy – přísudek, přívlastek, doplněk - souvětí – věta hlavní a vedlejší, řídicí a závislá - druhy vedlejších vět - významové poměry mezi souřadně spojenými větnými členy a vedlejšími větami - složitě souvětí - řeč přímá a nepřímá - pořádek slov v české větě	2.	
Sloh	ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- v beletristických textech vyhledává jednotlivé slohové postupy a aktivně je používá při výstavbě vlastního uměleckého projevu - posuzuje sebekriticky své možnosti, schopnosti a dovednosti, obhájí je a zdravě se prosazuje - s ohledem na zásady výstavby odborného textu vytváří vlastní odborný projev z oblasti, která jej zajímá - při objasňování svého stanoviska při diskusi využívá nejen připraveného projevu, ale i schopností formulovat projev bez přípravy jen na základě získaných informací	- popis – pracovního postupu, uměleckého díla, líčení - vypravování - úvaha - životopis - proslov - diskuse - publicistické žánry - fejeton - funkční styly - objektivní a subjektivní slohotvorní činitelé	2.	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
		- argumentuje dle zásad asertivní komunikace - do projevu funkčně zapojuje veškeré jazykové i nejazykové prostředky - rozlišuje mezi jednotlivými žánry co do objektivitu, užití formálních a jazykových prostředků, funkce a záměru - získává informace a kriticky s nimi pracuje - získané dovednosti aplikuje při tvorbě základních publicistických žánrů - analyzuje text s ohledem na slohotvorné činitele	- funkční styly a vhodné jazykové prostředky		
Literatura	ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	- utvoří vlastní literární text podle svých schopností a - na základě osvojených znalostí základů literární teorie - uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - rozumí specifikům filmové řeči	- hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich - představitelé - dějiny české literatury v evropském kontextu	2.	T03.1–3

7.1.2 Cizí jazyky (CJ)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka cizích jazyků je tou částí vzdělávacího procesu, na níž naše škola klade hlavní důraz. Jako *Cizí jazyk 1* (tj. Cizí jazyk dle vymezení RVP ZV a RVP G) se na naší škole vyučuje *anglický a německý jazyk*; jako *Cizí jazyk 2* (tj. Další cizí jazyk dle vymezení RVP ZV a RVP G) se vyučuje *anglický, francouzský a španělský jazyk*. (Mimo tento základní rámec vyučujeme ještě jiné cizí jazyky jako povinně volitelné – viz *tabulky předmaturitních a maturitních seminářů*.)

Cizí jazyky jsou vyučovány ve všech cyklech studia. Týdenní dotace se v jednotlivých ročnících pohybuje v rozsahu 3 až 5 hodin (viz *učební plán*). Podle potřeb a v souladu se zněním zákona, se třídy dělí do výukových skupin. Učebny jsou standardně vybaveny (tabule, nástěnky, obrazový materiál, audiovizuální technika, dle rozvrhových možností případně i učebna s interaktivní tabulí).

Výuka cizích jazyků (CJ 1 i CJ 2) je ve 3. a 4. ročníku podpořena povinným předmětem *Realie cizojazyčných oblastí*, v němž se rozvíjí orientace v základních tematických oblastech, které pro výuku cizích jazyků stanovuje RVP G. (Viz *Realie cizojazyčných oblastí*.)

V současném globalizovaném světě je schopnost komunikovat v cizích jazycích základní podmínkou úspěšného začlenění se do společnosti. Její důležitost vzrostla vstupem České republiky do Evropské unie a dalších mezinárodních organizací. Cílem výuky je tedy osvojit si takovou znalost jazyka, aby byl žák po ukončení studia schopen dorozumět se v běžných situacích. Studium vede rovněž k získání bohaté slovní zásoby a její aplikaci, stejně tak jako osvojení si správné výslovnosti. Výuka probíhá v souladu se *Společným evropským referenčním rámcem*, dle něhož je možné průběžně hodnotit pokrok žáků v jednotlivých dovednostech. Znalost jazyka je dle tohoto dokumentu rozdělena do šesti stupňů (A1 jako nejnižší a C2 jako nejvyšší). Pro každý stupeň existují jasně vymezené kompetence v jednotlivých oblastech, které je možno standardizovanými zkouškami jasně prokázat.

V posledních dvou ročnících je u všech jazyků nabízen i *dvouhodinový seminář*, jehož cílem je připravit žáky na složení mezinárodně uznávaných *jazykových certifikátů*, které jsou definovány výše popsaným Společným evropským referenčním rámcem. Snahou je připravit zainteresované žáky k úspěšnému složení těchto zkoušek. Tento model se velmi osvědčil, o čemž vypovídá i skutečnost, že každým rokem získává tento certifikát většina našich absolventů.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Podporujeme u žáků samostatnost a tvořivost,
- na základě získaných výsledků žák vyvozuje závěry pro využití v budoucnosti (zahraniční pobyty).

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k tomu, aby dokázali aplikovat znalosti z jiných oborů (např. informatika, zeměpis, literatura).

Kompetence komunikativní

- Motivujeme žáky k tomu, aby se aktivně účastnili diskusí v rámci skupiny, aby dovedli spolupracovat s ostatními a vzájemně si vyměňovali zkušenosti a postřehy, aby dokázali komunikovat na dané jazykové úrovni.

Kompetence sociální a personální

- Navštěvujeme kulturní akce a představení,
- seznamujeme žáky s činnostmi různých kulturních a společenských institucí.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky ke společenské angažovanosti tak, aby dokázali identifikovat současné společenské problémy (přistěhovalectví, menšiny) a využívat poznatků o kulturním dědictví, svátcích a tradicích cizojazyčných zemí,
- učíme žáky přemýšlet o světě v globálních souvislostech.

Kompetence k podnikavosti

- Během studia žákům pomáháme orientovat se v možnostech dalšího profesního směřování.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu (např. prezentace, práce s vlastními fotografiemi, napsání krátkých textových zpráv, vyplnění elektronického formuláře...),
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka,
- motivujeme žáky k používání digitálního slovníku.

Přehled počtu vyučovacích hodin a výstupů dle Společného evropského referenčního rámce

Ročník	CJ1		CJ2	
	Hodiny	Výstup	Hodiny	Výstup
1.	5		4	
2.	5	A2	3	A1+
3.	3		3	
4.	3	B1	3	A2/B1
5.	4		4	
6.	4	B2	4	B1/B2

Poznámka: Pokud je CJ 2 anglický jazyk, dosahují žáci vyšší jazykové úrovně na konci 2. ročníku (A2) i 6. ročníku (B2) mj. v důsledku návaznosti na studium jazyka na základní škole.

Definice výstupů dle Společného evropského referenčního rámce

	A1	A2	B1	B2	C1
Poslech	Žák rozumí známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se jeho osoby, jeho rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně.	Žák rozumí frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu, zaměstnání. Dokáže pochopit smysl krátkých jasných jednoduchých zpráv a hlášení.	Žák rozumí hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, se kterými se setkává v práci, ve škole, ve volném čase atd. Žák rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí nebo témat souvisejících s oblastmi jeho osobního či pracovního zájmu, pokud jsou vysloveny poměrně pomalu a zřetelně.	Žák rozumí delším promluvám a přednáškám a Dokáže sledovat i složitou výměnu názorů, pokud téma dostatečně zná. Žák rozumí většině televizních zpráv a programů týkajících se aktuálních témat. Žák rozumí většině filmů ve spisovném jazyce.	Žák rozumí delším promluvám, i když nemají jasnou stavbu a vztahy jsou vyjádřeny pouze v náznacích. Bez větší námahy rozumí televizním programům a filmům.
Čtení	Žák rozumí známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám, například na vývěskách, plakátech nebo v katalogích.	Žák umí číst krátké jednoduché texty. Žák umí vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech, např. v inzerátech, prospektech, jídelních lístcích a jízdních řádech. Žák rozumí krátkým	Žák rozumí textům, které obsahují slovní zásobu často užívanou v každodenním životě nebo které se vztahují k jeho práci. Žák rozumí popisům událostí, pocitů a přání v osobních dopisech.	Žák rozumí článkům a zprávám zabývajícím se současnými problémy, v nichž autoři zaujímají konkrétní postoje či stanoviska. Žák rozumí textům současné prózy.	Žák rozumí dlouhým složitým textům, a to jak faktografickým, tak beletristickým a je schopen/ schopna ocenit rozdíly v jejich stylu. Žák rozumí odborným článkům a delším technickým instrukcím, a to i tehdy, když se nevztahují k jeho oboru.

		jednoduchým osobním dopisům.			
Mluvení	Umí se jednoduchým způsobem domluvit, je-li jeho partner ochoten zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat a pomoci mu formulovat, co se snaží říci. Umí klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, pokud se týkají jeho základních potřeb, nebo jde-li o věci, jež jsou mu důvěrně známé. Umí jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žije, a lidi, které zná.	Žák umí komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Zvládne velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumí natolik, aby konverzaci sám/sama dokázal(a) udržet. Umí použít řadu frází a vět, aby jednoduchým způsobem popsal(a) vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky, dosažené vzdělání a jeho současné nebo předchozí zaměstnání.	Umí si poradit s většinou situací, které mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Dokáže se bez přípravy zapojit do hovoru o tématech, která jsou mu známá, o něž se zajímá nebo která se týkají každodenního života (např. rodiny, koníčků, práce, cestování a aktuálních událostí). Umí jednoduchým způsobem spojovat fráze, aby popsal(a) své zážitky a události, své sny, naděje a cíle. Umí stručně odůvodnit a vysvětlit své názory a plány. Umí vyprávět příběh nebo přiblížit obsah knihy nebo filmu a vylíčit své reakce.	Dokáže se účastnit rozhovoru natolik plynule a spontánně, že může vést běžný rozhovor s rodilými mluvčími. Dokáže se aktivně zapojit do diskuse o známých tématech, vysvětlovat a obhajovat své názory. Dokáže se srozumitelně a podrobně vyjadřovat k široké škále témat, která se vztahují k oblasti jeho zájmu. Umí vysvětlit své stanovisko k aktuálním otázkám a uvést výhody a nevýhody různých řešení.	Umí se vyjadřovat plynule a pohotově bez příliš zjevného hledání výrazů. Umí používat jazyk pružně a efektivně pro společenské a pracovní účely. Umí přesně formulovat své myšlenky a názory a vhodně navazovat na příspěvky ostatních mluvčích. Umí jasně a podrobně popsat složitá témata, rozšiřovat je o témata vedlejší, rozvíjet konkrétní body a zakončit svou řeč vhodným závěrem.

Psaní	Umí napsat stručný jednoduchý text na pohlednici, například pozdrav z dovolené. Umí vyplnit formuláře obsahující osobní údaje, například své jméno, státní příslušnost a adresu při přihlašování v hotelu.	Umí napsat krátké jednoduché poznámky a zprávy týkající se jeho základních potřeb. Umí napsat velmi jednoduchý osobní dopis, například poděkování.	Umí napsat jednoduché souvislé texty na témata, která dobře znám nebo která ho osobně zajímají. Umí psát osobní dopisy popisující zážitky a dojmy.	Umí napsat srozumitelné podrobné texty na širokou škálu témat souvisejících s jeho zájmy. Umí napsat pojednání nebo zprávy, předávat informace, obhajovat nebo vyvracet určitý názor. V dopise dovede zdůraznit, čím jsou pro něho události a zážitky osobně důležité.	Umí se jasně vyjádřit, dobře uspořádat text a podrobně vysvětlit svá stanoviska. Umí psát podrobné dopisy, pojednání nebo zprávy o složitých tématech a zdůraznit to, co považuje za nejdůležitější. Umí zvolit styl textu podle toho, jakému typu čtenáře je určen.
--------------	--	--	--	--	--

Tematické okruhy, komunikační situace a reálie zemí studovaného jazyka

Tematické okruhy, komunikační situace a reálie zemí studovaného jazyka, jak jsou vymezeny v RVP G pro předmět Cizí jazyk, jsou částečně vyučovány v rámci předmětu Reálie cizojazyčných oblastí (viz *Reálie cizojazyčných oblastí*), částečně jsou zařazeny do předmětů Cizí jazyk 1 i Cizí jazyk 2, a to v 5. a 6. ročníku. Zde jsou jakožto okruhy závěrečného maturitního výstupu do následujících výukových témat.

Anglický jazyk

- Vzdělávací systém v ČR, VB a USA.
- Současné společenské problémy, globalizace.
- Životní prostředí.
- Reklama, konzumní společnost.
- Evropská unie.
- Kultura.
- Média.
- Angličtina jako světový jazyk.
- Sport a volný čas.
- Rodina – role, současné problémy.
- Zaměstnání, kariéra, plány do budoucna.

Německý jazyk

- Vzdělávací systém v Německu a ČR.
- Současné problémy ve společnosti, globalizace.
- Životní prostředí.

- Reklama, konzumní společnost.
- Evropská unie.
- Německé dějiny.
- Němci a Češi dříve a dnes, Sudety.
- Zdravý životní styl.
- Zdraví a nemoci.
- Cestování.
- Sport.
- Bydlení.
- Zaměstnání, kariéra, plány do budoucna.

Francouzský jazyk

- Vzdělávací systém ve Francii a ČR.
- Současné společenské problémy, globalizace.
- Životní prostředí.
- Cestování, dopravní prostředky.
- Evropská unie.
- Kultura.
- Média.
- Bydlení.
- Zdraví, nemoci, medicína.
- Móda, oblečení.
- Sport a volný čas.
- Rodina, její role a problémy.
- Zaměstnání, kariéra, plány do budoucna.

Španělský jazyk

- Vzdělávací systémy ve Španělsku a ČR.
- Současné společenské problémy.
- Životní prostředí.
- Konzumní společnost.
- Evropská unie.
- Kultura.
- Sdělovací prostředky.
- Španělština ve světě.
- Sport a volný čas.
- Rodina, její role a problémy.
- Zaměstnání, kariéra, plány do budoucna.

Začlenění průřezových témat do předmětu

- a) průřezová témata dle RVP ZV
 - Osobnostní a sociální výchova: *Komunikace* /průběžně 1. – 2. roč./
 - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: *Evropa a svět nás zajímá* /průběžně 1. – 2. roč./; *Objevujeme Evropu a svět* /průběžně 1. – 2. roč./.
 - Multikulturní výchova: *Kulturní difference* /průběžně 1. – 2. roč./; Multikulturalita /průběžně 1. – 2. roč./.
- b) průřezová témata dle RVP G
 - Osobnostní a sociální výchova: *Sociální komunikace* /průběžně 3. – 6. roč./

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: *Žijeme v Evropě* /3. – 6. roč./; *Vzdělávání v Evropě a ve světě* /5. – 6. roč./; *Globalizační a rozvojové procesy* / 5. – 6. roč./
- Multikulturní výchova: *Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí* /průběžně 3. – 6. roč./

7.1.3 Reálie cizojazyčných oblastí (RCJ)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Reálie cizojazyčných oblastí je dotován jednou hodinou týdně ve 3. a 4. ročníku šestiletého gymnázia a vyučuje se v návaznosti na výuku předmětu Cizí jazyk 1 a Cizí jazyk 2. Využívá propojení různých, zdánlivě nepřibuzných oborů, jako například geografie, historie, základy společenských věd, a napomáhá tak k pohledu na jazyk v globálním měřítku.

Cílem předmětu je představit žákovi jazyk jako ucelený systém vztahů mezi různými disciplínami spojených s jazykem a jeho kulturou tak, aby rozvíjel osobnost žáka v širších souvislostech, než je tradiční přístup k výuce jazyků zaměřený pouze na jazyk jako takový. Výběr tematických okruhů tohoto předmětu umožňuje poučené srovnávání reálií zemí studovaného jazyka s reáliemi pro žáky domácími.

Využitím originálních a zjednodušených textů (odborné a populárně-naučné časopisy, beletrie, internet atp.) napomáhá nejen k pochopení návaznosti jednotlivých aspektů ovlivňujících jazyk, ale zároveň rozvíjí základní kompetence žáka ve výuce, tj. čtení, psaní, poslech a mluvení. Učí žáka tvořit samostatně texty psané i řečové, rozvíjet schopnost reflexe, vyjádřit vlastní názor, interpretovat text a orientovat se ve funkčních stylech.

Obsahový základ předmětu je tvořen následujícími tematickými okruhy, jež konkretizují požadavky stanovené RVP G a jsou zároveň okruhy závěrečného maturitního výstupu:

Anglický jazyk

Cizí jazyk 1

3. ročník: i) Austrálie a Nový Zéland; ii) Spojené království; iii) USA; iv) Kanada; v) Česká republika; vi) Svátky a památné dny v ČR, VB a USA.

4. ročník: i) Životní prostředí; ii) Rodina, role a současné problémy; iii) Moje město; iv) Média; v) Současné společenské problémy, vi) Zdraví, vii) Kultura.

Cizí jazyk 2

4. ročník: i) USA; ii) Kanada; iii) Česká republika; iv) Svátky a památné dny v ČR, VB a USA; v) Životní prostředí, vi) Rodina, role, současné problémy, vii) Média.

Německý jazyk

3. ročník: i) Spolková republika Německo – geografie; ii) Spolková republika Německo – politický systém; iii) Německá literatura; iv) Tradice a kultura, státní a církevní svátky; v) Moje město.

4. ročník: i) Rakousko – geografie, politický systém; ii) Švýcarsko, Lichtenštejnsko – geografie, politický systém; iii) Německá literatura; iv) Česká republika – geografie, politický systém; v) Média – nebezpečí pro lidi?

Francouzský jazyk

3. ročník: i) Francie – geografie; ii) Frankofonie – role francouzštiny, frankofonní země; iii) Francouzské turistické destinace, město, které bych chtěl navštívit; iv) Moje město v) Cestování, dopravní prostředky, turismus; vi) Svátky a tradice ve Francii a v ČR

4. ročník: i) Francie – politický systém, symboly; ii) Paříž; iii) Bydlení; iv) Česká republika, Praha; v) Francouzská kuchyně, jídlo; vi) Francouzská hudby; vii) Zdravý životní styl; viii) Aktuální společenské problémy.

Španělský jazyk

3. ročník: i) Geografie Španělska; ii) Dějiny Španělska; iii) Španělská literatura iv) Ostatní španělsky mluvící země, v) Česká republika, vi) Moje město; vii) Cestování a turismus; viii) Svátky a významné dny v České republice a Španělsku

4. ročník: i) Geografie Střední a Jižní Ameriky, ii) Dějiny Střední a Jižní Ameriky, iii) Literatura Latinské Ameriky; iv) Jídlo, výživa, zdravý životní styl, v) Zdraví, životní styl, nemoci.

Začlenění průřezových témat do předmětu

Osobnostní a sociální výchova: Sociální komunikace /průběžně 3. – 4. roč./.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Žijeme v Evropě /3. – 4. roč./.

Multikulturní výchova: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí /průběžně 3. – 4. roč./.

7.1.4 Latina (L)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Latinský jazyk je zařazen jako povinný předmět ve třetím, čtvrtém a pátém ročníku s hodinovou dotací, jako volitelný seminář v pátém a maturitní seminář v šestém ročníku s dvouhodinovou dotací. Výuka probíhá s celou třídou.

Latinský jazyk tím, že jde o mrtvý jazyk, je výjimečný a specifický, a to zejména z pohledu metodiky jeho výuky.

Latinský jazyk plní jednak funkci propedeutickou, tj. poskytuje elementární úvod do studia dalších oborů (jazykověda, literární věda, historie, filozofie, politologie, sociologie, přírodní vědy, medicína, právo apod.), zároveň rozvíjí logické myšlení, zejména schopnost analýzy a syntézy. Poznatky z tohoto oboru se uplatňují i při studiu cizích jazyků (románských, ale i germánských). Studenti jsou vedeni k užívání cizích slov pocházejících z latiny ve správném významu v konkrétní jazykové situaci, tím se zvyšuje jejich kultura projevu a všeobecný rozhled.

Obsah předmětu stojí mimo základní vzdělávací programy, ale lze v něm nalézt prvky vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a společnost, Umění a kultura a průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Výchova demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Žáci samostatně pracují s danými cvičeními a úkoly, následně pak společně hodnotíme jejich činnost a výsledky práce,
- žáci posoudí vlastní pokrok a určí problémy bránící jim v učení, diskutují o nich.

Kompetence k řešení problémů

- Zadáváme problémové úkoly, které vyžadují znalosti z různých oborů (viz dějepis, literatura, zeměpis).

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke správnému písemnému vyjadřování: technika překladu a přesné formulování myšlenek.

Kompetence sociální a personální

- Specifický charakter učení cizího jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce a upevňuje soudržnost kolektivu.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k myšlení v globálních souvislostech,
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání jiných kulturních a etnických hodnot.

Kompetence digitální

- Používáme online překladače a online slovník.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Poznámky
Počátky latinského písma, výslovnost		Žák: - žák ovládá výslovnost latiny obvyklou v našem prostředí. - používá správnou lingvistickou terminologii všech druhů slov	Hláskosloví a morfologie: - zvuková a grafická stránka jazyka - výslovnost, písmo přízvuk - základy lingvistické terminologie Slovní zásoba: 1. - 2. deklinace subst. 1. - 2. dekl. adjektiva 1. - 3. konjugace sloves v přítomném systému Předložky a předpony.	3.	T02.1, T02.2, T02.3, T02.4
Základní rozdělení substantiv a sloves		- užívá slovní zásobu asi tisíc slov - je schopen zařadit podle typu skloňování substantiva a adjektiva podle jednotlivých deklinací		3.	

Adjektiva		- pomocí slovníku přeloží neznámé substantivum a adjektivum - zařadí slovesa do příslušných konjugací - správně vytvoří imperfektum a futurum aktiva a pasiva - ovládá základní předložky		3.	T03.1, T03.2, T03.3
		- žák překládá jednoduché věty z latiny do češtiny a opačně - správně užívá záporu v jednoduchých větách	Syntax: - věta jednoduchá oznamovací, vyjádření záporu	3.	
		- žák umí pracovat se slovníkem, přeloží jednoduchý upravený latinský text - žák si neustále rozšiřuje aktivní a pasivní slovní zásobu	Práce s latinským textem: - nácvik překladu jednoduchého textu zaměřeného zejména na antickou mytologii	3.	

		- žák zná jména a atributy základních bohů antické mytologie - zná příběhy bohů - umí vysvětlit okřídlená spojení a výrazy typu Achillova pata, Tantalova muka, jablko sváru, Sysifovská práce atd.	Kulturně-historické reálie: - přehled řecké a římské mytologie	3.	
		- student si průběžně rozšiřuje slovní zásobu, aktivní i pasivní - uvědomuje si hlubší jazykové souvislosti a vliv latiny na moderní jazyky - je schopen zařadit substantivum a adejktivum do příslušných deklinací	Morfologie: - 3. deklinace substantiv, - adjektiva 3. deklinace, - participium prézentu aktiva - sloveso esse a jeho složeniny, - zájmena osobní, přivlastňovací a zvratná, - - adverbia – jejich tvoření a stupňování	4.	T03.1, T03.2, T03.3
Úvod do problematiky nepravidelných sloves		- na základě znalostí skloňování rozpozná různé alternativy tvaru nominativu - pomocí slovníku přeloží i neznámé		4.	

		substantivum nebo adjektivum - ovládá časování slovesa esse a jeho složenin			
Zájmena		- skloňuje běžná zájmena		4.	
Adverbia		- pozná adverbium a umí ho vystupňovat		4.	
Ablativ časový		- žák překládá jednoduché věty z češtiny do latiny a opačně - správně umí přeložit do češtiny vazbu ablativu časového	Syntax: - věta jednoduchá oznamovací, - věta záporná, - ablativ časový	4.	
		- žák umí pracovat se slovníkem - se slovníkem přeloží jednoduchý upravený text	Práce s latinským textem: - nácvik techniky překladu souvislého textu	4.	
		- žák se seznamuje s různými stránkami života antického člověka (římská armáda, jídelníček, oděv, obuv, bydlení,	Kulturně-historické reálie: - antická každodennost	4.	

		ceny, platy, peníze atd.)			
Substantiva 4. a 5. dekl.		- žák je schopen zařadit sloveso do příslušné konjugace	Morfologie: - slovesa 1. - 4. konjugace v přítomném systému, - substantiva 4. a 5. deklinace, - doponentia, - základní a řadové číslovky	5.	
Deponentní slovesa, číslovky základní a řadové		- žák ovládá základní číslovky od 1 do 1 000 - student se seznámí s chronogramem, dovede přeložit jednodušší latinský zápis a je schopen poznat letopočet obsažený v latinském nápisu - pozná deponentní sloveso a umí ho přeložit		5.	
Konjunktivy přítomného a imperfekta		- umí použít konjunktiv ve větách vedlejších a hlavních		5.	
Indikativ perfekta aktiva		- žák správně překládá věty	Práce s latinským textem:	5.	T03.1, T03.2, T03.3

Vedlejší věty účelové		účelové, snahové a obavné - žák překládá souvislý latinský text, a to upravený i jednodušší latinský originál - žák zná nejvýznamnější literární osobnosti antiky	- nácvik techniky překladu souvislého latinského textu - Kulturněhistorické reálie: - hlavní vývojové etapy antické literatury		
------------------------------	--	---	--	--	--

7.2 Matematika (M)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Časová dotace předmětu Matematika jsou v 1. až 4. ročníku 4 hodiny týdně, v 5. a 6. ročníku 3 hodiny týdně. V 5. a 6. ročníku si mohou žáci podle zájmu zvolit také seminář z matematiky s časovou dotací 3 hodiny týdně. Předmět se učí v kmenových učebnách, které se postupně dovybavují. Matematika rozvíjí především logické myšlení, ale také paměť. Napomáhá rozvoji abstraktního myšlení, vede ke srozumitelné a věcné argumentaci. Učí pamatovat si pouze nejpotřebnější informace a vše ostatní si odvodit. Žáci se učí samostatně řešit problémy a vyhledávat nové vědomosti v odborné literatuře a na internetu. Vede žáky k samostatné tvořivé práci. Významným aspektem je rozvoj geometrické představivosti jak v rovině, tak v prostoru. Těžiště výuky spočívá v aktivním osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro další studium i pro běžný život, v pěstování schopnosti aplikace. Během studia si žáci uvědomují, že matematika nachází uplatnění ve všech oborech lidské činnosti, nejvíce však v informatice, fyzice, technice a ekonomii. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování. Žáci se učí při výuce využít prostředky výpočetní techniky, především kalkulátory, počítačový software, internet.

Ve výuce matematiky v prvním a druhém ročníku využíváme sadu učebnic určených pro nižší stupeň gymnázia od Jiřího Hermana.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k osvojování si základních matematických pojmů, znaků a symbolů,
- vedeme žáky k osvojování si základních postupů a algoritmů řešení matematických úloh,
- učíme v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky,
- hodnotíme se žáky jejich činnost a výsledky jejich práce,
- snažíme se vytvářet u žáků komplexní pohled na matematické a přírodní vědy.

Kompetence k řešení problémů

- Nezakazujeme, ale logicky vyvracíme nesprávné závěry.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k prezentaci vlastního postupu a výsledku své práce,
- vedeme žáky ke konstruktivní diskusi.

Kompetence sociální a personální

- Organizujeme práci žáků ve skupinách,
- řešením přiměřeně náročných úkolů se snažíme dosáhnout u žáků pocitu sebeuspokojení,
- vedeme žáky k vyjádření vlastního stanoviska.

Kompetence občanské

- Učíme žáky chápat ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky stanovit si kritéria hodnocení vlastní práce,

- vedeme žáky, aby chápali význam kontroly dosažených výsledků.

Kompetence digitální

- Učíme žáky používat online aplikace.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Výrazy	Žák: M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; využívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny	Žák: - Zpaměti se naučí druhou mocninu přirozených čísel do 20 - najde druhou a třetí mocninu a odmocninu čísla na kalkulačce - umocní a odmocní zlomek - zapíše velká a malá čísla pomocí mocnin čísla 10 - používá pravidla pro počítání s mocninami - popisuje pravoúhlý trojúhelník - vypočítá třetí stranu trojúhelníku pomocí Pythagorovy věty - řeší číselné výrazy, ve kterých se vyskytují mocniny a odmocniny - rozumí pojmům proměnná, konstanta, jednočlen, mnohočlen, opačný člen - provádí základní operace s mnohočleny	- druhá mocnina - druhá odmocnina - třetí mocnina - třetí odmocnina - vyšší mocniny - velká a malá čísla - mocniny v geometrii - pythagorova věta - číselné výrazy - výrazy s proměnnými - sčítání a odčítání mnohočlenů - násobení mnohočlenů - dělení mnohočlenů - jednočleny	1.	
Rovnice a nerovnice	M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provede zkoušku dosazením do rovnice - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic - vyjádří neznámou ze vzorce - užitím ekvivalentních úprav - řeší slovní úlohy	- rovnost a rovnice - ekvivalentní úpravy rovnic - slovní úlohy řešené rovnicemi - výpočet neznámé ze vzorce	1.	

	M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací	- znázorní a zapíše otevřené a uzavřené intervaly - řeší nerovnice užitím ekvivalentních úprav	- úlohy o pohybu - nerovnosti - nerovnice a jejich řešení		
Kruhy a válce	M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítává objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	- vysvětlí rozdíl mezi kruhem a kružnicí - určí vzájemnou polohu dvou kružnic a přímky a kružnice - využívá Thaletovu kružnici při konstrukci pravoúhlých trojúhelníků - narýsuje tečnu z bodu ke kružnici - vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců - vypočítá obvod a obsah kruhové výseče - vypočítá povrch a objem válce pomocí vzorců	- kružnice a kruh - kružnice a přímka - dvě kružnice - části kružnice a kruhu - thaletova kružnice - délka kružnice - obsah kruhu - povrch a objem válce	1.	
Geometrické konstrukce	M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-05 využívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	- analyzuje vztahy mezi známými a neznámými body a útvary roviny a využívá při řešení úloh množin bodů daných vlastností - sestrojí trojúhelník, jsou-li zadány tři různé prvky - sestrojí čtyřúhelník z daných prvků - sestrojí rovnoběžník z daných prvků	- základní konstrukce - množiny bodů daných vlastností - konstrukční úlohy - konstrukce trojúhelníku - konstrukce čtyřúhelníku	1.	
Výrazy 2	M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí	- určí hodnotu daného číselného výrazu	- mnohočleny - dělení mnohočlenů	1.	

	rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými - sčítá, odčítá, násobí, dělí mnohočleny - umocňuje mnohočleny - používá vzorce pro druhou mocninu součtu rozdílu a pro rozdíl druhých mocnin - pomocí vzorců upraví daný výraz	- umocňování mnohočlenů - rozklad na součiny		
Lomené výrazy	M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	- upravuje lomený výraz - určuje, kdy má lomený výraz smysl - sčítá, odčítá, násobí a dělí lomené výrazy - upravuje složený lomený výraz - rozloží výraz na součin vytýkáním nebo pomocí vzorců	- lomené výrazy - sčítání a odčítání lomených výrazů - násobení a dělení lomených výrazů	2.	
Rovnice a jejich soustavy	M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných	- řeší lineární rovnice se zlomky - řeší lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli a určuje podmínky - rozloží kvadratický trojčlen - řeší jednoduché kvadratické rovnice - řeší kvadratické rovnice pomocí diskriminantu - matematizuje a řeší jednoduché reálné situace s využitím lineárních a kvadratických rovnic, zdůvodní a ověří postup řešení - řeší soustavu lineárních rovnic s využitím soustavy rovnic	- rovnice a jejich úpravy - rovnice s neznámou ve jmenovateli - kvadratické rovnice - úlohy o společné práci - úlohy o směsích - rovnice s více neznámými	2.	
Funkce	M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou rovnicí, grafem	- vysvětlí pojem funkce		2.	

	M-9-2-02 porovnává soubory dat	- mezi grafy vyhledá funkci a určí její definiční obor a obor hodnot - určí definiční obor funkce zadané vzorcem - narýsuje graf přímé úměrnosti - nalezne vzorec přímé úměrnosti - narýsuje graf lineární funkce - nalezne vzorec lineární funkce, jejíž graf prochází dvěma danými body - pozná konstantní funkci - pozná funkci absolutní hodnota a narýsuje její graf - narýsuje kvadratickou funkci - narýsuje graf nepřímé úměrnosti - z grafu určí interval, kde je funkce rostoucí a kde klesající - graficky i početně vyřeší rovnici a soustavu rovnic a vysvětlí, kdy soustava nemá řešení a kdy má nekonečně mnoho řešení - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	- funkce jako matematický pojem - přímá úměrnost - lineární funkce - absolutní hodnota - kvadratická funkce - nepřímá úměrnost - grafické řešení rovnic - slovní úlohy - diagramy - základy statistiky		
Podobnost a funkce úhlu	M-9-3-07 užívá k argumentaci při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	- rozezná přímo a nepřímo podobné útvary - užitím vět o podobnosti zdůvodní podobnost dvou trojúhelníků - zvětšuje, zmenšuje úsečku v daném poměru - určí hodnoty goniometrických funkcí využitím kalkulačky - v pravoúhlém trojúhelníku určeném délkami stran vypočítá velikosti ostrých úhlů	- podobnost útvarů - podobné trojúhelníky - užití podobnosti - sinus ostrého úhlu - kosinus ostrého úhlu - tangens a kotangens ostrého úhlu	2.	

		- užívá goniometrické funkce při řešení úloh z praxe	- řešení úloh v trojúhelníku		
Jehlany a kužely	M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítává objem a povrch těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-3-3 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- pojmenuje jehlan - pomocí vzorců vypočítá povrch a objem jehlanu - popíše kužel - vypočítá povrch a objem kuželu - vypočítá povrch a objem koule - využívá znalosti při řešení slovních úloh, matematizuje reálné situace	- jehlany - kužely - koule	2.	

7.3 Informatika (Inf)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení informatického myšlení žáků. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Předmět je na nižším i vyšším gymnáziu vyučován po jedné hodině týdně.

Žáci k výuce předmětu využívají převážně počítače v odborných učebnách. Některá témata jsou vyučována za pomoci robotických stavebnic nebo i zcela bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Výuka je orientována činnostně, s podporou aktivit, při kterých žák objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově či konstruuje. Je kladen minimální důraz na pamětné učení a reprodukci. Žáci jsou vedeni k tomu, aby sbírali a třídili informace ze zdrojů dostupných prostřednictvím internetu a aplikovali získané znalosti a dovednosti ve všech ostatních vzdělávacích předmětech.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému pozorování, experimentování a ověřování si vlastních hypotéz za pomoci vhodných nástrojů,
- rozvíjíme u žáků proces návrhu a následné realizace problémových situací,
- žáci jsou vedeni k objevování možností využití IT v praktickém životě, pro toto poznávání je učíme využívat zkušeností s běžně dostupným SW a vedeme je ke spolupráci s ostatními žáky.

Kompetence k řešení problémů

- Žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení,
- žáci si prakticky ověřují správnost svých hypotéz a teoretických návrhů, mohou sledovat svůj pokrok při zdolávání logických úloh.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky využívat vhodné technologie pro online komunikaci,
- při komunikaci žáky vedeme k dodržování vžitých konvencí a pravidel (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.).

Kompetence sociální a personální

- U žáků podporujeme skupinové práce, kde může každý uplatnit své individuální schopnosti a vědomosti,
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací ostatních spolužáků včetně jiných návrhů řešení, přičemž každý žák je veden k ohleduplnosti a taktu při vzájemné komunikaci a hodnocení práce ostatních.

Kompetence občanské

- Žáci jsou seznamováni s obecnými morálními zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, netiketa...) a vedeni k jejich dodržování,
- žáky vedeme k minimalizaci dopadu využívání IT na životní prostředí.

Kompetence pracovní

- Klademe důraz na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s IT,
- motivujeme žáky k využívání internetu pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst,
- učíme žáky při časově náročnějších úlohách rozdělit a naplánovat si práci, umět ji uložit na správné místo, příště ji zase najít, hlídat časový harmonogram apod.,
- rozvíjíme u žáků schopnost co nejvíce využívat možností IT k zefektivnění pracovních postupů a k eliminování množství chyb.

Kompetence digitální

- Učíme žáky poznávat a efektivně využívat moderní technologie a zároveň reflektovat rizika jejich používání,
- při výuce používáme aplikace a služby vhodné pro učení, zapojení do života školy i společnosti,
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, klademe důraz také na prevenci zdravotních komplikací vyplývajících z práce s IT.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Programování – opakování, robotická stavebnice	Žák: I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žák: - podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví a spustí robota - upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol - vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost - přečte program pro robota a najde v něm případné chyby - ovládá výstupní zařízení a senzory robota - vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	- opakování znalostí z programování ze ZŠ - sestavení a oživení robota - sestavení programu s opakováním, s rozhodováním - používání výstupních zařízení robota - používání senzorů - čtení programu	1	
Hromadné zpracování dat (tabulky, data)	I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	- při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy	- relativní a absolutní adresy buněk - použití vzorců u různých typů dat - funkce s číselnými vstupy - funkce s textovými vstupy	1	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
	I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	- řeší problémy výpočtem s daty - připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat - vytvoří a upraví jednoduché textové soubory - vytvoří jednoduchou prezentaci, zná a aplikuje pravidla správné prezentace	- vkládání záznamu do databázové tabulky - řazení dat v tabulce - filtrování dat v tabulce - zpracování výstupů z velkých souborů dat - zpracování dat do textových souborů, typografická a estetická pravidla. - zpracování dat do efektivní prezentační formy, zásady správné prezentace		
Programovací projekty	I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné	- řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému	- programovací projekt a plán jeho realizace - popsání problému - testování, odladění, odstranění chyb - pohyb v souřadnicích - ovládání myši, posílání zpráv	2	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
	problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	- vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu - nástroje zvuku, úpravy seznamu - import a editace kostýmů, podmínky - návrh postupu, klonování - animace kostýmů postav, události - analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné - výrazy s proměnnou - tvorba hry s ovládáním, více seznamů - tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy		
Digitální technologie	I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních	- pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich	Hardware a software - složení současného počítače a principy fungování jeho součástí, historie - operační systémy: funkce, historie, typy, typické využití - komprese a formáty souborů	2	

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
	zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	- na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	- fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě - typy, služby a význam počítačových sítí - fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - struktura a principy internetu, historie, datacentra, cloud - web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/url - princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost - bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Digitální identita		

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
			- digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies		

7.4 Člověk a společnost

7.4.1 Dějepis (D)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Učební plán stanovuje pro výuku dějepisu v 1. ročníku šestiletého gymnázia dvě hodiny týdně a ve druhém jednu hodinu týdně. Po celou dobu studia probíhá výuka v nedělených třídách. V prvním ročníku navazují žáci na výuku ZŠ s tím, že vzhledem k nejednotnému tematickému ukončení v 7. třídách na jednotlivých základních školách je nutné nejdříve látku ZŠ rámcově zopakovat, shrnout a sjednotit žáky na stejnou tematickou úroveň. Úvodní opakování netrvá však déle než cca 6 týdnů. Ve druhém ročníku šestiletého gymnázia je látka dovedena do konce 20. století. Ve třetím ročníku se žáci vrací opět k pravěku a končí v maturitním ročníku přelomem 20. a 21. století. Ve druhém cyklu staví ale výuka na základních znalostech a rozvíjí je do širších souvislostí. Využívá přitom větší zralosti žáků a jejich schopnosti pochopit události ve složitějším kontextu. V posledních dvou ročnících studia je žákům nabízena možnost Semináře z dějepisu, zejména pro budoucí maturanty a žáky se zájmem o další studium historie či příbuzných oborů. Všichni žáci mají v době studia v jakémkoli ročníku možnost účasti v kroužku regionálních dějin, který je orientován na dějiny jihočeského regionu.

Dějepis si klade za cíl seznámit žáky šestiletého gymnázia s vývojem lidstva od samých počátků až do doby současné. Zahrnuje vzájemně propojené souvislosti dějin politických, hospodářsko-sociálních a kulturních. Tento rozsah vývoje se vztahuje k dějinám světa se zaměřením na dějiny Evropy v souvislosti s dějinami českými. Žák gymnázia by se měl seznámit během středoškolské výuky se základními liniemi vývoje, jejich příčinami i důsledky, přičemž by měl být v závěrečné etapě studia schopen vlastního historicko-logického myšlení a vyvození středně složité úvahy o vzájemné historické příčinnosti s jejími nezbytnými důsledky. Samozřejmá je orientace v čase a zařazení důležitých osobností do dějinného vývoje. Nezbytná je znalost a pochopení dějin vlastního národa v kontextu vývoje evropského, jako i světového. Výuka dějepisu by měla žáka motivovat a vést k zájmu o současnost. Nezbytná znalost minulého dění v širších souvislostech, včetně minulosti vlastního národa, by měla člověka vychovávat k tomu, že nebude netečný k dění kolem sebe a nebude se bát otevřeně vyjádřit svůj názor, stejně jako respektovat názor svého okolí.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Vykládáme látku tak, aby ji žáci chápali v logických souvislostech
- žáci se učí rozlišovat mezi základní dějinnou linií, nutnými souvislostmi a rozšiřující nadstavbou,
- žáci vyvozují z příčin a důsledků historických událostí poučení z dějin
- diskutujeme s žáky o historických událostech, respektujeme jejich názor a učíme je pracovat s vlastní chybou,
- vedeme žáky k rozlišení mezi kvalitní odbornou informací a laickou nepodloženou domněnkou,
- vedeme žáky ke správnému uchopení dějinné události při vlastním učení,
- žáky nepřetěžujeme, respektujeme jejich věk a možnosti.

Kompetence k řešení problémů

- Zadáváme žákům úkoly k samostatnému domácímu vypracování s cílem poznat dějiny svého města a kraje a tím je motivujeme k zájmu o regionální dějiny,
- využíváme znalostí žáků z hodin cizího jazyka a kombinujeme tyto jazykové znalosti se zadáním dějepisných úloh.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky otevřeně vyjadřovat své názory,
- vedeme žáky k diskusi a vzájemné toleranci a respektu,
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání příčin a důsledků historických událostí,
- vychováváme žáky k vyjádření otevřeného nesouhlasu (či souhlasu) na veřejnosti, k obhájení, podložení a vysvětlení svého stanoviska,
- učíme žáky nebát se komunikovat s médii,
- vybízíme žáky k přirozené obraně vlastního názoru, jeho prosazení v případě vlastního přesvědčení o jeho pravdě.

Kompetence sociální a personální

- Při zpracování úkolů pracujeme i s ústními prameny, komunikujeme s pamětníky,
- zařazujeme pravidelné exkurze a výlety, bereme do úvahy i praktickou stránku předmětu, nepodceňujeme osobní kontakt s daným prostředím.

Kompetence občanské

- Na konkrétních příkladech historických událostí učíme žáky chápat pojmy občan, občanskost,
- na konkrétních historických událostech učíme žáky rozeznávat jejich práva a povinnosti v současnosti (cestou srovnání),
- snažíme se přimět žáky k zájmu o regionální dějiny,
- vychováváme u žáků pozitivní postoj k národnímu, kulturnímu a historickému dědictví,
- pomáháme žákům proniknout do základního systému ochrany památek,
- vysvětlujeme žákům co je společná a individuální zodpovědnost za své činy, rozhodnutí i za památkové historické dědictví,
- učíme žáka k myšlení v globálních souvislostech – vysvětlujeme vztahy český – evropský, český – světový atd.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k osobnímu a praktickému podílu na ochraně památek,
- vedeme žáky k sebehodnocení i k ocenění druhých,
- vzbuzujeme u žáků vlastní iniciativu při osobním podílu na ochraně národního dědictví – jak hmotného, písemného i duchovního,
- poznáváme praktickou formou vlastní region.

Kompetence digitální

- Žák se díky znalostem v oblasti digitálních technologií umí napojit na probíhající výstavy, přednášky a digitálně přenášené konference,
- žák se se díky digitálním technologiím umí přenést do virtuálně připraveného světa, historických událostí.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Vznik občanské společnosti (1789–1848)	Žák: D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Žák: - pochopí odlišnosti novověkého světa ve všech jeho rozměrech - objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	Úvodní opakování a tematické sjednocení Novověká Evropa: - habsburská monarchie po třicetileté válce - občanská válka v Anglii, Francie za Ludvíka XIV., Rusko za Petra I., Osvícenství – pozadí dějinných událostí 17./18. století Velká Británie – počátky britského impéria Vznik USA Střední Evropa v 18. století – SVŘŘNN, Prusko Habsburská monarchie a české země ve 2. pol. 18. století Osvícenský absolutismus Marie Terezie, Josef II. Rusko za Kateřiny II., dělení Polska Konec absolutismu ve Francii, cesta k velké francouzské revoluci – stručný průběh, důsledky Napoleon Bonaparte	1.	T03.1 T03.3 T04.4 T02.1, T02.2, T02.3, T02.4

			Odkaz revoluce ve světě		
Počátky moderní politiky (1848–1914)	D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	- vysvětlí, jak politický vývoj euroamerické oblasti ve 2. polovině 19. století položil základy dnešní politiky. - objasní příčiny světových hospodářských krizí. - vysvětlí, proč národní hnutí představovala jedinou účinnou opozici nadnárodního absolutismu.	Průmyslová revoluce a formování kapitalistické společnosti; její česká podoba Vídeňský kongres Národně osvobozené boje v Evropě Revoluční vlna v letech 1848–1849 Sjednocení Itálie a sjednocení Německa Boj proti pozůstatkům neoabsolutismu a za moderní pojetí demokracie Kultura na přelomu 19. a 20. století Závěr národního obrození a česká politika ve 2. polovině 19. století Hlavní politické proudy od 2. poloviny 19. století 1. světová hospodářská krize (1873–1879) Rozpory mezi velmocemi před r. 1914	1.	TO2.1, TO2.2, TO2.3, TO2.4 TO4.1, TO4.4

První světová válka (1914 – 1918)	D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	- interpretuje 1.SV jako válečný konflikt nové generace - objasní kauzální pozadí jednotlivých kroků prvního československého odboje. - prokáže porozumění technologickému i sociálnímu pokroku ve 20. letech i hlubším příčinám Černého pátku - vysvětlí příčiny totalitarismu	1.SV: příčiny, průběh, důsledky, ruské revoluce 1917, rozpad nadnárodních říší	1.	T02.3, T02.4 T03.1, T03.2, T03.3
			Vznik totalitních systémů, jejich rozdílnosti: - fašismus a jeho šíření - komunismus - cesta k nacismu v Německu	2.	
Svět podle Versailleského systému (1919 – 1939)	D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní		Vznik Československa Pařížská a Washingtonská konference, zlatá 20. léta, 2. světová hospodářská krize (1929–1933), rozmach totalitarismu.	2.	T02.1, T02.2, T02.3, T02.4

	sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí				
Druhá světová válka (1939 – 1945)		- vysvětlí příčiny, etapy, důsledky i širší souvislosti 2.SV.	2.SV: příčiny, průběh, důsledky, vyhlazovací projekty německého nacismu, vznik Organizace spojených národů. - situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, - mocenské a ekonomické důsledky války	2.	T03.1, T03.2, T03.3,
Svět po 2.světové válce	D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa		- studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření - vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) - vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - problémy současnosti - věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	2.	T02.1, T02.2, T02.3, T02.4 T03.1, T03.2, T03.3 T04.1, T04.4

7.4.2 Náboženství (Ná)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka náboženství probíhá v rámci šestiletého studijního cyklu jednu hodinu týdně od 1. do 5. ročníku. Jedná se o povinně volitelný předmět, při kterém se třída dělí na dvě části. Žáci mají možnost vybrat si na začátku školního roku, jestli zvolí náboženství¹ nebo etiku. Školní výuka náboženství vychází primárně z nauky římskokatolického náboženství, přičemž má ale nadkonfesní charakter. Respektuje svobodu jednotlivých žáků ve vztahu k náboženské víře a vychází ze základních otázek člověka spojených s hledáním životního smyslu a ukazuje možnou cestu k jeho nalezení. Nabízí pomoc pro hodnotovou orientaci v tomto světě založenou především na hodnotách duchovních. Na tato základní východiska pak navazují dva hlavní výukové cíle, z nichž první sleduje obsah učiva a druhý má výchovný záměr. Obsahy jednotlivých ročníků jsou rozděleny do tematických celků, z nichž některé se v rámci pokračujícího studia na vyšším stupni opakují, spirálovitě prohlubují a jsou propojovány do vzájemných souvislostí.

Očekávané výstupy a učivo předmětu Náboženství navazují kromě RVP ZV (klíčové kompetence, vč. specifikace pro vzdělávací obor Římskokatolické náboženství), také na všeobecně platné a závazné církevní dokumenty² a církevně schválené dokumenty pro výuku náboženství v České republice³ a jsou vždy aktualizovány v souvislosti s nově vydanými církevními dokumenty. V konkrétních obsazích předmět náboženství na nižším stupni gymnázia umožňuje žákům přístup k biblickému poselství, seznamuje je se základními náboženskými pojmy (modlitba, posvátno, náboženská zkušenost, symboly), s křesťanskými svátky liturgického roku, s hlavními světovými náboženstvími s důrazem na křesťanství a se základními otázkami křesťanské etiky. Vytváří se zde také prostor pro ekumenickou spolupráci, nejrůznější charitativní projekty a pro mimoškolní aktivity, které žákům otevírají možnost k sebepoznání, navázání či prohloubení vztahů se spolužáky a příležitost k nacházení vlastní životní cesty, profesního růstu i duchovního směřování.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Využíváme ověřené zdroje informací v tištěné i elektronické podobě: v rámci individuálních či skupinových projektů si žáci vyzkouší práci s vyhledáváním a ověřováním informací (v tištěné i elektronické podobě) k zadanému tématu a umí s nimi kriticky a efektivně pracovat,
- učíme v souvislostech: v předmětu Náboženství poskytujeme dostatek obsahů, které umožňují základní vhledy žáků do světa náboženství ve srovnání se světem vědy, tak, aby žáci porozuměli symbolickému způsobu vyjadřování v jazyce bible i v jazyce církve, aby

¹ Obor Římskokatolické náboženství je vymezen jako povinná součást školních vzdělávacích programů církevních základních škol a odpovídajících ročníků víceletých středních škol zřizovaných institucemi římskokatolické církve. Pojetí a obsah vzdělávacího oboru (očekávané výstupy a učivo) formulovalo v odborném článku k RVP ZV (MŠMT ČR) Arcibiskupství pražské r. 2004. [cit. dne 2022-03-28]. Dostupné online na: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/ZV/116/RIMSKOKATOLICKE-NABOZENSTVI.html>.

² Jedná se např. o dokumenty: *Lumen gentium*, *Gaudium et spes*, *Gravissimus educationis*, *Evangelii gaudium*, *Katechismus katolické církve* a *Direktorium pro katechezi*.

³ *Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1.-9. ročníku základní školy (pro nepovinný předmět náboženství v základních školách)*, MURŮŇOVÁ, E., MUCHOVÁ, L. (eds.), Praha: ČBK, 2004. Schválilo MŠMT dne 2. 6. 2004, s platností od 1. 9. 2004 pod č. j. 20 924/2003. Církevně schváleno na 49. plenárním zasedání České biskupské konference dne 9. 4. 2003.; *Náboženský rozměr výchovy v katolické škole*. Praha: Sekretariát České biskupské konference, 1994.; *Všeobecné direktorium pro katechizaci*. Praha: Sekretariát České biskupské konference, 1998.

postupně integrovali náboženský způsob vnímání a chápání světa do celku svého vztahu ke světu

- využíváme základní náboženské pojmy a spirálovitě rozvíjíme jejich obsah: na nižším stupni gymnázia žáci získají základní přehled učiva v takové podobě, aby je pak následně mohli na vyšším stupni prohloubit a rozvinout do detailnějších a pro ně užitečných obsahů.

Kompetence k řešení problémů

- Podporujeme u žáků samostatnost, tvořivost a logické myšlení: výuka náboženství nabízí žákům široký prostor k vyjádření vlastního názoru, pocitů a k rozvinutí jedinečných tvůrčích schopností. Díky dialogickému způsobu učení dokáží žáci samostatně prezentovat svůj vlastní názor a obhájit jej pomocí promyšlených argumentů, klást otázky a hledat na ně společně odpovědi. Svoji kreativitu mohou žáci rozvíjet také v široké škále tvořivých a expresivních činností, které jsou nedílnou součástí náboženské výchovy,
- vedeme žáky k vyjádření vlastního stanoviska, vyslechnutí názorů ostatních, k diskusi a věcné argumentaci: žáci se díky společným diskusím a procvičování dovednosti argumentovat svůj vlastní názor, naslouchat druhým a snahou najít vzájemný kompromis stanou tzv. hledajícím společenstvím, které poskytuje prostor ke sdílení názorů a společnému hledání odpovědí,
- řešíme se žáky konfliktní situace vzniklé mezi nimi: upozorňujeme žáky na riziko vzniku možných neshod či konfliktů s příslušníky jiného náboženského vyznání, nebo příslušníky z jiných křesťanských konfesí nebo ze strany české, většinové nábožensky indiferentní společnosti. Vedeme je k předcházení konfliktům a jako možný způsob řešení těchto problémů upřednostňujeme zejména otevřenost, toleranci, ochotu k poznávání a prezentaci vlastních tradic, k porozumění postojů jinak světonázorově nebo nábožensky smýšlejících lidí a k ochotě pro ekumenickou spolupráci.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke správnému ústnímu i písemnému vyjadřování: Žáci dokáží samostatně formulovat otázku, srozumitelně vyjádřit svůj názor. Prohlubujeme u nich také schopnost porozumění různým typům textů zejména v oblasti textů poetických, obrazných a náboženských ve srovnání s jinými typy textů. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali rozlišit různé literární druhy v bibli, ocenit jejich krásu a reflektovat významovou různost jejich sdělení. Schopnost neverbální komunikace obohacujeme o vnímání a porozumění symbolice rituálního jednání jako součásti utváření slavnosti,
- klademe důraz na oboustrannou komunikaci mezi žáky a učiteli: ve skupině se vytváří vztah přátelství, založený na důvěře a otevřenosti mezi žáky a vyučujícím, které jsou pro předmět náboženství jedněmi z rozhodujících podmínek nejen k úspěšnému předávání obsahu učiva, ale také pro vytvoření budoucího postoje dítěte (adolescenta) k náboženství a k osobní víře.

Kompetence sociální a personální

- Seznamujeme žáky se základními principy křesťanského vztahu k druhým lidem, který definuje prosocialitu člověka jako „lásku k bližnímu“,
- rozvíjíme schopnosti a ochotu žáků pro vytváření dobrých přátelství a kvalitních mezilidských vztahů,
- realizujeme různé formy projektového vyučování a pomoci v prosociálních oblastech,

- realizujeme různé formy pomoci ohroženému přírodnímu prostředí, které křesťané vnímají jako dílo Božího stvoření,
- vedeme žáky k objevování jejich vlastního jedinečného životního poslání.

Kompetence občanské

- Seznamujeme žáky s jejich právy, povinnostmi a odpovědností,
- seznamujeme žáky s evropskými kořeny židovsko-křesťanské tradice (zejm. Desatero Božích přikázání a Přikázání lásky), o něž se opírá kodex základních lidských práv (viz Listina základních práv a svobod ČR),
- kompetence prohlubujeme ve směru od norem a zákonů, opírajících se o příslušné principy, k hodnotám, které tyto principy zdůvodňují,
- vedeme žáky k ohleduplnosti a pomoci lidem různě znevýhodněným, hendikepovaným, nemocným a lidem v seniorském věku,
- vedeme žáky k vytváření a rozvíjení tolerantních postojů vzhledem k příslušníkům jiných náboženství a různých křesťanských konfesí, ale i k české, většinově nábožensky indiferentní společnosti,
- poskytujeme žákům příležitost integrovat náboženský rozměr života do celku vlastního vztahu ke kultuře, a to v jejím historickém i současném projevu,
- upozorňujeme žáky na sociální rozměr viny a hříchu,
- umožňujeme žákům porozumět vztahu náboženství a kultury nejen v křesťanství (ke kultuře evropské), ale i v jiných světových náboženstvích.

Kompetence pracovní

- V předmětu Náboženství se snažíme vyvážit celospolečenský tlak na soutěživost, úspěch a výkon tím, že žákům představujeme význam jejich budoucího povolání jako spolupráci na díle Božího stvoření. Smysl svého povolání mohou mladí lidé nacházet v práci pro druhé lidi a pro záchranu světa.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Otevřenost pro základní životní zkušenosti	Žák: - zná metodu kritického a diferencovaného přístupu k vlastní osobě, umí přijmout sám sebe - umí popsat, v čem spočívá pohled na člověka a svět ve světle křesťanské víry, a porovnat vlastní zkušenost a zkušenost víry církve	Žák: - je připravený rozvíjet kladný vztah k sobě i k druhým lidem - poznává, že důvěra je podstatný předpoklad pro dobré mezilidské vztahy - je schopen reflexe vlastních představ o Bohu - je připravený vnímat Boha jako toho, který člověku nabízí své přátelství	- přátelství - důvěra - naše představy o bohu - vztah boha k člověku a člověka k bohu	1.	
Porozumění náboženské formě řeči Bible	- rozumí bibli jako svědectví lidí o zkušenostech osvobozujícího Božího jednání vůči člověku - umí interpretovat biblické poselství jako výzvu pro život člověka	- umí v základních bodech popsat historii, jazyk a dělení biblických knih - v poselství starozákonních příběhů objevuje aktuální výzvy pro svůj život.	- bible – kniha knih - starozákonní biblické příběhy	1.	T03.1
Křesťanské slavnosti a svátky	- rozumí struktuře a podstatě křesťanských slavností a jejich významu pro křesťanskou spiritualitu a život společenství církve	- vnímá pravidelnost rituálů a oslav jako významnou součást svého vlastního života a života své rodiny - umí vlastními slovy popsat křesťanskou podstatu slavení vánočních a velikonočních svátků.	- význam svátků a společného slavení - adventní doba - Vánoce - postní doba - Velikonoce	1.	T04.1

Porozumění principům křesťanské mravnosti	- umí zhodnotit principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky v jeho nejširších sociálních kontextech	- chápe význam Desatera a Ježíšova přikázání lásky pro svůj život - je připravený (podle principů křesťanské etiky) rozvíjet vztah k sobě, k druhým lidem a k Bohu.	- základy křesťanské etiky - desatero božích přikázání	1.	
Znalost základních tezí katolického učení	- zná základní součásti obsahu katolické nauky	- zná základní modlitby v tradici církve (Otče náš, Zdrávas Maria, ...) - vyjmenuje místa ve svém okolí, která jsou spojena s křesťanstvím či s jeho osobní spiritualitou - umí vlastními slovy popsat, v čem spočívá pohled na člověka a svět ve světle křesťanské víry - vnímá potřebu přátelství a společného prožívání víry ve společenství.	- modlitba - posvátná místa - dar záchrany v Ježíši Kristu - církev jako společenství věřících	1.	
Porozumění náboženské formě řeči Bible	- rozumí bibli jako svědectví lidí o zkušenostech osvobozujícího Božího jednání vůči člověku - umí vysvětlit jejich souvislost s postojem víry - umí interpretovat biblické poselství jako výzvu pro život člověka	- na základě mýtické zprávy o stvoření světa a člověka oceňuje svět a člověka jako dobré Boží stvoření, jehož je součástí a je připraven jej chránit. - vnímá souvislost evangelia a praktického života.	- stvoření světa - člověk jako boží obraz - věda a víra - krása ve stvoření a v umění - Nový zákon	2.	T05.4

Křesťanské slavnosti a svátky	- rozumí struktuře a podstatě křesťanských slavností a jejich významu pro křesťanskou spiritualitu a život společenství církve	- chápe výzvu ke svatosti ne jako úsilí - o dokonalost, ale jako výzvu k smysluplnému jednání a rozlišuje ji v konkrétním jednání světců - umí charakterizovat legendu jako literární útvar a rozlišit ji od historické zprávy.	- svatí a významné postavy víry - životopis a legendy o svatých	2.	T03.2
Porozumění principům křesťanské mravnosti	- umí zhodnotit principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky v jeho nejširších sociálních kontextech	- je v perspektivě Boží lásky k člověku a s vědomím vlastních schopností připraven aktivně se zapojit do pomoci druhým. - umí pojmenovat výjimečnost křesťanské pomoci - umí interpretovat skutky milosrdenství a aktualizovat je pro potřeby světa.	- Ježíšovo přikázání lásky - skutky milosrdenství	2.	

7.4.3 Etika (Et)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Etika se vyučuje ve všech ročnících gymnázia s výjimkou maturitních. Jedná se o volitelný předmět pro tu část třídy, která nemá Náboženství, s časovou dotací 1 hodina týdně. Etická výchova si klade za cíl ovlivňovat postoje a chování žáků ve smyslu etických hodnot. Učí žáky sebepřijetí, sebeovládání, sebevýchově, empatii a solidaritě.

Výuka probíhá převážně prostřednictvím zážitkových aktivit a diskusí. Tato forma učení je pro žáky přitažlivá a motivuje je k osvojení nabízených hodnot.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Žáci umí vyhledávat a třídit informace. Na základě pochopení informací a jejich propojení je efektivně využívat v procesu učení i v praktickém životě.

Kompetence k řešení problému

- Žáci se orientují v problémových situacích, jsou schopni rozpoznat a pochopit problém a vyhledat informace nutné k jeho řešení. Umí využít své vědomosti a dovednosti k objevení různých variant, promýšlet a vyhodnocovat z hlediska jejich důsledků.

Kompetence komunikativní

- Žáci dokážou jasně formulovat své myšlenky a názory, umí vyslechnout druhého a kultivovaně reagovat na jeho sdělení.

Kompetence sociální a personální

- Žáci umí ocenit druhé lidi a jejich zkušenosti, jsou schopni vnímat potřebu spolupráce při řešení a realizaci úkolu, jsou schopni konstruktivní diskuse a s tolerancí přijímají různé úhly pohledů, jsou schopni pochopit situaci druhého a vcítit se do ní.

Kompetence občanská

- Žáci respektují práva a povinnosti, dokážou asertivně vyjádřit nesouhlas, rozpoznat manipulativní jednání, obhájit svůj názor.

Kompetence pracovní

- Žáci jsou důslední a vytrvalí při učení, dokážou si rozvrhnout čas tak, aby se vyhnuli prokrastinaci a dohánění povinností na poslední chvíli. Umí využívat myšlenkové mapy a další techniky pomáhající při organizaci práce.

Kompetence digitální

- Žáci umí vytvořit na dané téma prezentaci v PowerPointu na základě informací z internetu. Jsou schopni rozlišit ověřené zprávy od dezinformací a hoax.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Etika – klíčové pojmy, základní etické směry	Žák: EV-9-1-07 je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení	Žák: - žáci dokážou definovat, co je etika; vysvětlí pojem dobra a zla; rozumí východiskům jednotlivých etických směrů a tomu, jak se tato východiska odrážejí v jejich principech - jsou vnímaví k sociálním problémům, dokážou je pojmenovat a s pomocí etické teorie hledat cesty k jejich řešení	- klíčové pojmy související s etikou - základní etické směry a jejich představitelé - dějinný vývoj - etická teorie ve vztahu k životní praxi	1.	T02.1 T04.1 T04.2
Etické principy	EV-9-1-06 spolupracuje i v obtížných sociálních situacích EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací	- znají důležité etické principy a dokážou je vysvětlit; rozumí tomu, jak se tyto principy uplatňují v praxi - s pomocí etiky se orientují i v náročných sociálních situacích	- empatie - egoismus vs. altruismus - obecné blaho - princip solidarity - princip subsidiarity - princip dvojího účinku	1.	T02.1 T04.1 T04.2
Dílčí etické problémy	EV-9-1-09 se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů	- uvedou do souvislosti etickou teorii a problémy vyskytující se v praktickém životě; dokážou nahlédnout aktuální problémy z pozice etiky a argumentovat ohledně možných řešení - jsou schopni rozhodovat se ve prospěch dobrých mezilidských	- hodnota lidského života, počátek a konec života, úcta k životu - sexualita - lidská důstojnost - xenofobie, rasismus - prosociálnost - ekologie	1.	T05.2 T06.1

	EV-9-1-10 aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy	vztahů a perspektivně přemýšlet o řešení osobních i společenských problémů			
Religionistika		- vyloží pojmy religionistika a náboženství; chápou duchovní rozměr člověka a znají jeho různé projevy	- člověk jako bytost tělesná, duševní a duchovní - religionistika jako věda a její vývoj - pojem náboženství - náboženství v dějinách - monoteismus vs. polyteismus - pseudonáboženství	2.	T04.1 T04.2 T04.3 T04.4
Velká světová náboženství		- orientují se ve velkých světových náboženstvích, znají jejich zrod, zakladatele, dějinný vývoj, stěžejní prvky jejich nauky - díky znalosti velkých světových náboženství a jejich učení si studenti lépe uvědomují vlastní identitu	- hinduismus - buddhismus - židovství - křesťanství - islám - ostatní významnější náboženství - sekty	2.	T04.1 T04.2 T04.3 T04.4
Mezináboženský dialog		- chápou význam mezináboženského dialogu a jeho důležitost ve vztahu ke světovému míru; učí se akceptovat jinakost jako možnost obohacení	- dialog jako takový - dějinný vývoj mezináboženského dialogu a konfrontace jednotlivých náboženství během dějin - významné související události - perspektivy mezináboženského dialogu	2.	T02.2 T02.3 T04.3

7.4.4 Základy společenských věd (ZSV)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Základy společenských věd se vyučují jednu hodinu týdně v prvním a druhém ročníku nižšího stupně gymnázia. Obor pojednává člověka od individuálních kvalit jeho utvářející se osobnosti – jejího morálně-volního vývoje, sebepoznávání, sebehodnocení, sebeorganizování, zdravého a bezpečného životního stylu, včetně prevence vzniku patologických jevů – po jeho zapojení do vztahů sociálních, ať už užších – rodina, vrstevníci, přátelé, partneři, vzájemné sociální vztahy, jejich vývoj, pravidla, povinnosti; či širších – skupina, menšina, společnost a život v ní; občanských – participace občanů v politickém životě, fungování politického systému demokratické společnosti, její instituce, povinnosti občana; právních – právní řád ČR, lidská práva, Ústava ČR, včetně užití práva v běžném občanském životě; ekonomických – vlastnictví a majetek, hospodaření domácnosti, firmy i státu, zaměstnanost; a environmentálních – člověk jako součást širších vazeb přírodních a kulturních. Naším cílem je ukázat člověka jako integrální součást celé sítě vztahů, jejichž pochopení a přijetí je důležitou podmínkou přerodu dospívající osobnosti v občana zodpovědného vůči sobě samému, ostatním lidem i prostředí. Důraz klademe na to, aby toto poznání nezůstávalo jen v rovině teoretické, ale aby se žák naučil získané vědomosti a dovednosti aplikovat a využívat v praxi a aby se prostřednictvím zážitkové pedagogiky připravil na zvládání řady problematických situací ve svém životě.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Učíme v souvislostech: žáci se přesvědčí o tom, že veškeré jejich projevy zasahují do širokých sociálních i environmentálních vztahů a že jsou součástí velmi mnohohrstevné reality, kde jsou jednotlivé jevy mnohdy kauzálně propojeny,
- povzbuzujeme a pozitivně motivujeme žáky v jejich zájmu o učivo: dbáme na praktickou využitelnost získaných vědomostí a dovedností a vedeme žáky k jejich aplikaci při cvičeních, projektech.

Kompetence k řešení problémů

- Na modelových situacích učíme žáky problémy řešit, příp. problémům předcházet: v rámci zážitkové pedagogiky učíme žáky prožívat a řešit konfliktní situace, příp. jim i předcházet,
- realizujeme projekty, kde řešíme vzniklé problémy: žáci zpracovávají projekt zaměřený na řešení vybraného problému v místě svého bydliště,
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení: dbáme na posilování tvůrčího a logického myšlení při pojmenovávání problémů, jejich sdělování, vyvozování soudů, stanovisek, návrhů řešení a jejich obhajování v diskusi,
- využíváme týmovou spolupráci při řešení problémů,
- řešíme kázeňské přestupky a porušování školního řádu,
- nabízíme pomoc při řešení problémů ve spolupráci s výchovným poradcem a specializovanými poradnami.

Kompetence sociální a personální

- Zapojujeme žáky aktivně do činnosti školy: projekty na pozitivní změny ve škole, zapojení se do prospěšných aktivit pro školu i ostatní žáky.

Kompetence občanské

- Seznamujeme žáky s jejich právy, povinnostmi a odpovědností,
- rozvíjíme jejich pozitivní postoj k našemu národnímu, kulturnímu a historickému dědictví: žáci získají povědomí o osobnostech, a to i regionálních, o významných českých objevech, výrobcích, kulturních a přírodních památkách, zásadních meznících našich dějin,
- při modelových situacích nacvičujeme poskytování účinné pomoci v problémových situacích: nácvik zvládání a pomoci v situacích přímo či nepřímo ohrožujících zdraví či život lidí (poskytnutí první pomoci, chování při nehodě, živelní katastrofě či jiném nebezpečí),
- vedeme žáky k toleranci individuálních odlišností,
- vedeme žáky k myšlení v globálních souvislostech: žáci se učí odpovědnosti za prostředí, ve kterém žijí, seznamují se s globálními problémy spojenými s lidskou činností a navrhuji, příp. na místní úrovni i prosazují řešení.

Kompetence pracovní

- Seznamujeme žáky s ochranou zdraví: dbáme na prevenci vzniku patologických jevů, ochranu zdraví ve všech oblastech.

Kompetence digitální

- Získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Člověk jako jedinec	Žák: VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překovávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Žák: - uvědomuje si vývojové změny fyzické, psychické a sociální a dokáže je rozlišit - vnímá vliv prožitých události na formování osobnosti - uvědomuje si přímou souvislost mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - přijímá rozdíly mezi lidmi jako přirozený jev - dokáže pojmenovat hlavní znaky jednotlivých vývojových období - uvědomuje si význam motivace pro dosahování dobrých výsledků činnosti - uvědomuje si chybné tendence při vnímání druhých lidí a snaží se je minimalizovat - hledá nové způsoby řešení problémů - procvičuje různé druhy paměti - využívá poznatků při vlastním učení	Osobnost: - rozdíly mezi lidmi, změny biologické, psychologické a sociální - osobnost, puberta, adolescence, poznání sebe sama - představy o budoucnosti, dospělost a stáří - sebepojetí, sebepoznání, sebehodnocení, sebevědomí, sebeuvědomování, vůle - motivy, zájmy, potřeby, hodnoty - temperament, temperamentové typy, charakter - vloh, schopnosti, dovednosti, inteligence, nadání, talent, genialita, kreativita - Psychické procesy a stavy - vnímání, smyslové klamy, sociální vnímání a poznávání, všímavost a představivost - myšlení, řeč, myšlenkové operace, řešení problémů - paměť, zapomínání, pozornost - hra, učení, práce - city	1.	

Člověk ve společnosti	VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - rozpozná manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt - dokáže se vyjadřovat a prosazovat formou přiměřenou situaci, brání se manipulaci a agresi - dokáže asertivně vyjádřit pochvalu a objektivní kritiku a sám je dovede přijímat - učí se zvládat stresové situace, zamýšlí se nad způsoby řešení konfliktů - upevňuje si zásady zdravého životního stylu, pečuje o své zdraví	Člověk v sociálních vztazích - jednání asertivní, pasivní a agresivní - stres a jeho příčiny - tělesné a duševní zdraví - konflikt, způsoby řešení náročných životních situací	1.	
Člověk, stát a hospodářství	VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a platební karty, vysvětlí jejich omezení VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv	- porovnává cenu a kvalitu při nákupu zboží - uvědomuje si význam práce jako hlavního zdroje příjmu - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení reklamy na chování lidí	Hospodaření - dělba práce, specializace, technický rozvoj - výrobní a nevýrobní odvětví, výrobní faktory - peníze, platební karty, banky - tvorba ceny – nákup statků a služeb, nabídka a poptávka - trh, fungování trhu, cena zboží, ekonomie	1.	

	nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod				
Člověk, stát a právo	VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich užívání VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě státu, kraje a obcí VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	- dodržuje společně stanovené zásady v třídním kolektivu - chápe význam dodržování pravidel v životě člověka - uvědomuje si potřebu dodržování pravidel pro fungování společnosti - rozlišuje moc zákonodárnou, výkonnou a soudní, zná státní orgány a jejich pravomoci - dokáže přiměřeně prosazovat svá práva a respektovat přitom práva druhých - orientuje se v politickém spektru	Právní minimum - morální a právní normy, následky porušování norem - právní norma, právní předpis, právní odvětví, pyramida právních předpisů, právo soukromé a veřejné - právní vztah, obsah, předmět, způsobilost k právním úkonům Základy práva v České republice - Ústava ČR, ústavní zákony - státní symboly - moc zákonodárná, výkonná a soudní - Listina základních práv a svobod, ombudsman, prosazování svých práv	1.	TO2.1–4

			- a respektování práv druhých - politické spektrum v ČR, politické strany, pravice, levice, pluralita, volební kampaň, politická komunikace		
Mezinárodní vztahy, globální svět	VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Globální svět - svět kolem nás, odpovědnost člověka za osud planety - globální a lokální problémy a jejich řešení	1.	TO3.1–3
Člověk, stát a právo	VO 9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství VO 9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci VO 9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování VO 9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	- rozlišuje rozdíl mezi morálkou a právem - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - využívá znalosti z právní oblasti ve svém životě	Občan a právo - morálka a právo - význam práva ve společnosti - právní řád ČR a jeho struktura - zákony, právní předpisy, právní normy, právní vědomí - právní vztahy, fyzická a právnická osoba - základní občanská práva, Ústava ČR, Listina základních práv a svobod - občanský zákoník, vlastnické právo - dědické právo - pojištění majetku, pojištění odpovědnosti za škodu - autorské právo	2.	

	VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání		- občanskoprávní smlouvy - odpovědnost za způsobení škody Právní ochrana - orgány právní ochrany, dodržování zákonů - správní řízení - přestupky - trestné činy, trestní činnost mladistvých - průběh trestního řízení - úloha soudů		
--	--	--	--	--	--

7.5 Člověk a příroda

7.5.1 Fyzika (Fy)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Fyzika žáky seznamuje s obecnými zákonitostmi materiálního světa. Cílem předmětu na úrovni nižšího gymnázia je nejen naučit žáky vysvětlit přírodní jevy či fungování strojů, ale i podpora jejich zájmu o poznání. Rozvíjením kritického myšlení a důsledným rozlišováním faktů od názorů přispívají hodiny fyziky k osobnostnímu rozvoji žáků.

Fyzika se na nižším gymnáziu vyučuje v 1. a 2. ročníku po dvou hodinách týdně vždy se všemi žáky dané třídy (třídy se tedy nedělí). Výuka probíhá v kvalitně vybavené učebně, která zároveň slouží jako laboratoř. K dispozici jsou pomůcky jak pro frontální, tak pro žákovské experimenty, které tvoří nedílnou součást hodin fyziky. Při výuce používáme klasický výklad, skupinovou práci či pořádáme exkurze.

Žáci se na nižším gymnáziu seznámí s řadou fyzikálních disciplín (energie a teplo, zvuk, elektřina a magnetismus, optika, astrofyzika), které navazují na obvyklé učivo základní školy. Ve 3. a 4. ročníku vede výuka fyziky k prohlubování a větší míře kvantifikace dosavadních poznatků. Zopakování a další prohloubení znalostí pak nabízí volitelný tříhodinový seminář v 5. a 6. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Znalosti a dovednosti upevňujeme v různých kontextech,
- podporujeme žáky ve vytváření schémat, grafů a nákrešů vedoucích k lepšímu pochopení či zapamatování učiva.

Kompetence komunikativní

- Nabádáme žáky ke kladení konstruktivních otázek,
- organizujeme exkurze a návštěvy vědeckých pracovišť, kde mohou žáci vznášet dotazy,
- podporujeme žáky v prezentování před třídou.

Kompetence sociální a personální

- Realizujeme skupinové vyučování (např. při řešení příkladů, provádění fyzikálních měření apod.).

Kompetence občanské

- Pomáháme žákům rozlišovat názory a fakta.

Kompetence pracovní

- Učíme žáky, jak předcházet možným úrazům, zvláště při manipulaci s elektrickými zařízeními, a jak v případě potřeby poskytnout první pomoc,
- učíme žáky provádět fyzikální pokusy,
- motivujeme žáky k výrobě fyzikálních pomůcek.

Kompetence digitální

- Motivujeme žáky k vytváření vlastních prezentací,
- učíme žáky zpracovávat a prezentovat data z fyzikálních měření v počítačových programech.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Mechanické vlastnosti tekutin	Žák: F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Žák: - vysvětlí funkci hydraulických zařízení na základě znalosti Pascalova zákona - určí velikost hydrostatického tlaku v určité hloubce - odvodí příčinu existence atmosférického tlaku - objasní příčiny Archimédova zákona a jeho důsledky pro tělesa různých hustot v kapalinách - ověří Archimédův zákon žákovským experimentem	- Pascalův zákon - hydrostatický tlak - atmosférický tlak - Archimédův zákon	1.	
Energie	F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	- vysvětlí rozdíl mezi fyzikálním pojmem práce a jejím běžným chápáním - využívá vztah mezi prací, silou a časem k výpočtům příkladů - vysvětlí pojem výkon, vypočítá jeho velikost - chápe vztah mezi prací a energií - uvede druhy energie - předpoví, jaký vliv na teplotu tělesa má dodání či odebrání tepla - uvede praktické příklady skupenských přeměn	- práce - výkon - energie a její druhy - teplo jako forma energie, skupenské přeměny, tepelné motory	1.	T05.3, T05.4

		- uvědomí si význam tepla pro fungování motorů s důrazem na čtyřtákní spalovací motor			
	F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- uvede sled přeměn energií vedoucích k elektrické energii - neideologicky zhodnotí vliv jednotlivých energetických zdrojů na životní prostředí	- přeměny energií - elektrárny a jejich vliv na životní prostředí	1.	T05.3, T05.4
Zvukové děje	F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	- pochopí vztah mezi kmitáním a vlněním - vysvětlí, proč zvuk patří mezi podélné vlnění - na základě grafického znázornění průběhu různých zvuků kvalitativně srovná jejich výšku a hlasitost, rozliší barvu zvuků - předpoví rychlost šíření zvuku v různých prostředích na základě jejich struktury	- vlastnosti zvuku - šíření zvuku	1.	
	F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	- kriticky posoudí význam hluku jako zátěže životního prostředí ve srovnání s jinými zátěžemi - navrhne řešení vedoucí ke snižování hlukové zátěže	- srovnání hluku s jinými zátěžemi životního prostředí	1.	T05.3, T05.4
Elektromagnetické a světelné děje	F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	- vysvětlí elektrický proud jako jev a jako veličinu, uvede s porozuměním matematický vztah pro el. proud - na základě předvedených experimentů popíše účinky el. proudu	- elektrický náboj - elektrický proud a jeho účinky - el. napětí, zdroje napětí - el. obvody, značky základních součástek	1.	

		- sestaví podle nákresu základní el. obvod - uvědomí si příčinný vztah mezi napětím a proudem - vysvětlí vztahy úměrnosti mezi proudem, napětím a odporem, je schopen provést výpočty prostřednictvím příslušného vzorce	- vztah mezi napětím a proudem, el. odpor - výkon el. proudu - bezpečnost při práci s el. zařízeními		
	F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	- srovná odpory různých látek o stejných rozměrech na základě měření	- odpory různých látek: vodič, izolant a polovodič	1.	
	F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	- pokusem ověří vzájemné působení magnetů na dálku prostřednictvím magnetického pole - připojí cívku ke zdroji stejnosměrného napětí a prokáže její magnetické účinky - na základě pokusů odvodí, na čem závisí velikost el. napětí získaného elektromagnetickou indukcí	- magnetické pole a magnetická síla - zdroje magnetického pole - elektromagnetická indukce	2.	
	F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	- využije znalost o elektromagnetické indukci k vysvětlení principu generátoru - v grafu rozpozná stejnosměrný a střídavý el. proud - určí vlastnosti střídavého proudu: amplitudu, periodu, frekvenci	- generátor - střídavý proud - transformátor - elektromotor	2.	

		- objasní princip a funkci generátoru - vysvětlí princip elektromotoru a uvede jeho využití			
	F-9-6-05 využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh	- uvede důsledky konečné rychlosti světla - uvede příklad experimentu dokazujícího přímočaré šíření světla - nakreslí polohy Měsíce, Slunce a Země vedoucí k vytvoření zatmění Slunce či Měsíce, ukáže polohu stínu - vysloví zákon odrazu a využívá jej k vysvětlení tvorby obrazů prostřednictvím zrcadel	- rychlost světla, přímočaré šíření světla - stín, zatmění Slunce a Měsíce - zákon odrazu, zrcadla	2.	
	F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	- na základě experimentu popíše chování světla při přechodu z jednoho do druhého prostředí - provede experimenty ilustrující lom světla od kolmice a ke kolmici, následně předpoví způsob lomu i bez provedení experimentu - vysvětlí funkci čoček na základě znalostí o lomu světla	- lom světla - lom ke kolmici a od kolmice - čočky	2.	
Vesmír	F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem	- vyjmenuje základní tělesa Sluneční soustavy a uvede příčinu jejich sdružení do této soustavy	- tělesa Sluneční soustavy - kvalitativní charakteristiky	2.	

	Slunce a měsíce planet kolem planet	- kvalitativně charakterizuje pohyby těles ve Sluneční soustavě	pohybu těles ve Sluneční soustavě		
--	-------------------------------------	---	-----------------------------------	--	--

7.5.2 Chemie (Ch)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Chemie je vyučována v prvním a druhém ročníku, a to dvě hodiny týdně.

Předmět je vyučován v učebně chemie a v kmenových třídách. Základní formou výuky je výklad jednotně pro celou třídu. Do výuky jsou zařazeny demonstrační pokusy, modely, promítání různých animací, řešení úloh. Důraz je kladen na pochopení probíraného učiva, principy jednotlivých dějů a propojení učiva s již probraným. Studenti jsou vedeni k tvoření předpokladů a vyvozování závěrů.

V prvním ročníku jsou žáci seznámeni s úvodem do oboru chemie, a to se zaměřením na základní informace z chemie obecné a anorganické, s důrazem na pochopení principu periodické tabulky a osvojení si základů názvosloví a základních výpočtů.

Ve druhém ročníku jsou žáci nejprve seznámeni se základy chemie organické, a dále pak s vybranými kapitolami chemie obecné.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Motivačními úlohami a demonstračními pokusy povzbuzujeme žáky ke studiu předmětu.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky analyzovat modelovou situaci a zdůvodnit zvolený postup a podporujeme v hledání různých způsobů řešení problémů a k diskusi o vhodnosti jednotlivých řešení,
- učíme je interpretovat dosažený výsledek a v případě nereálného výsledku dokázat odhalit chybný postup.

Kompetence komunikativní:

- Učíme je logicky se vyjadřovat vlastními slovy, formulovat otázky a názory,
- využíváme ke komunikaci náčrtky, grafy a tabulky.

Kompetence občanské:

- Vychováváme žáky k ekologickému myšlení a ochraně životního prostředí,
- vedeme je k myšlení v globálních souvislostech.

Kompetence pracovní:

- Seznamujeme žáky s bezpečností práce a ochranou zdraví a se základními pracovními dovednostmi ve školní chemické laboratoři,
- pomáháme jim zvládat používání pomůcek v chemické laboratoři, naměřit požadované veličiny a zapsat je do přehledných tabulek, vypracovat graf,
- vyžadujeme správnou interpretaci získaných výsledků.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k vytváření prezentací na dané téma, vyhledávání potřebných informací, jejich vyhodnocení a následné zpracování do podoby krátkého výstupu ve třídě.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Pozorování, pokus a bezpečnost práce Látky	Žák: CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Žák: - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami - určí společné a rozdílné vlastnosti látek	- vlastnosti látek – hustota, skupenské stavy rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, - jednoduché výpočty hustoty látek - vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	1.	
	CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	- zhodnotí bezpečnost a rizikovost látek, s nimiž pracovat smí a teoreticky posoudí i látky, s nimiž zatím pracovat nesmí	- zásady bezpečné práce ve školní laboratoři - nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	1.	T05.3 T05.4
Směsi	CH-9-2-01 - rozlišuje směsi a chemické látky	- dokáže rozeznat směsi a chemické látky	- směsi – různorodé (<i>suspenze, emulze, pěna, dým, mlha, aerosol</i>) stejnorodé, roztoky;	1.	T05.3 T05.4
	CH-9-2-02 - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	- je schopen vypočítat koncentraci a složení roztoků, zvláště roztoků používaných v běžném životě - je schopen vysvětlit, jak se roztok připravuje, co je rozpouštědlo a jak lze urychlit rozpouštění látek při přípravě roztoku.	- hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku (<i>% a molární</i>); - koncentrovanější, zředěnější, nasycený, nenasycený a přesycený roztok; - základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	1.	

	CH-9-2-03 - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	- rozezná různé druhy směsí a dovede určit, jak oddělovat jednotlivé složky běžných směsí	- oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	1.	T05.3 T05.4
Voda, vzduch	CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí	- rozezná druhy vod - dokáže rozlišit a vysvětlit, na jakém principu funguje úprava vody a na jakém čistírna odpadních vod	- voda – destilovaná, pitná, odpadní - výroba pitné vody; čistota vody - vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	1.	T05.2 T05.3 T05.4
Částicové složení látek a chemické prvky	CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech	- porozumí principu, podle kterého je sestavena periodická tabulka a chápe, jak souvisí stavba atomu jednotlivých prvků s jejich umístěním v tabulce	- molekuly, atomy jádro – protony, neutrony - obal – jeho změny v chemických reakcích, elektrony - periodická tabulka - <i>D.I.Mendělejev</i>, skupiny a periody, protonové číslo, valenční elektrony	1.	
	CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jejich značky, jednoduché chemické sloučeniny a jejich vzorce - uvědomí si, že vlastnosti prvků a jejich sloučenin vyplývají z jejich vnitřní struktury - chápe chemickou vazbu jako formu spojení atomů do molekul	- prvky – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků - chemické sloučeniny - chemická vazba (<i>vazba kovalentní polární, nepolární, iontová a dále vazba jednoduchá, dvojná, trojná</i>)	1.	T05.2

			- názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin		
Chemické reakce	CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání	- vysvětlí rozdíl mezi dějem fyzikálním a dějem chemickým - pochopí pojem látkové množství a vztah mezi jednotlivými základními veličinami	- výchozí látky, produkty v chemické reakci - chemický děj x děj fyzikální zákon zachování hmotnosti - chemické rovnice - látkové množství - molární hmotnost - molární objem	1.	
	CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	- dokáže na praktických příkladech vysvětlit, jak lze ovlivňovat průběh chemických reakcí	- faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	1.	T05.3 T05.4
Anorganické sloučeniny	CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	- porozumí principům tvorby názvů chemických sloučenin a dokáže pojmenovat vzorec a ze vzorce vytvořit název - uvede praktické příklady oxidů, hydroxidů a solí	- halogenidy – oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů - oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů - hydroxidy - kyseliny - vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů	1.	T05.3 T05.4

	CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	- rozpozná kyselé a zásadité látky a dokáže vysvětlit jejich chemickou podstatu - umí poskytnout první pomoc v případě nehody při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	- kyselost a zásaditost roztoků; kyselé deště, neutralizace, pH - Indikátory - soli kyslíkatých a bezkyslíkatých kyselin – vlastnosti, použití vybraných solí		
Opakování		- zopakováním učiva si upevní znalosti a dovednosti získané v předchozím studiu		2.	
Redoxní reakce		- chápe oxidaci a redukci jako děje založené na pohybu elektronů - dokáže odvodit chování vybraných prvků z jejich umístění v řadě reaktivity - dokáže odvodit chování vybraných prvků z jejich umístění v řadě reaktivity - vyčíslí jednoduché redox reakce - chápe rozdíl mezi elektrolýzou a dějem probíhajícím v galvanickém článku a uvědomuje si i vzájemnou souvislost - vysvětlí pojem koroze a ví, jak před ní lze kovy chránit	- princip oxidace a redukce, pojem oxidačního a redukčního činidla - elektrochemická řada napětí kovů - ušlechtilé a neušlechtilé kovy - získávání kovů z rud na principu redoxních reakcí - výpočty z chemických rovnic - princip elektrolýzy - příklady průmyslového využití elektrolýzy (<i>elektrolýza taveniny a roztoku</i>) - galvanický článek - koroze jako redoxní děj	2.	T05.3 T05.4
Organické sloučeniny	CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky,	- pojem uhlovodíky a příklady jednotlivých uhlovodíků si dokáže	- uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s	2.	T05.2

	uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	spojit s látkami, které běžně používá při svých denních činnostech	vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků		
	CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie, uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	- zhodnotí užívání fosilních paliv, jejich význam i problematičnost z hlediska ekologického, nalézá vhodné argumenty pro i proti jejich používání	- paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva	2.	T05.3 T05.4
	CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin	2.	T05.3 T05.4
	CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	- uvede význam bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů pro zdravý způsob života	- přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	2.	T05.2
Chemie a společnost	CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	- pochopí důležitost chemických technologií pro průmysl, zemědělství i jako základ pro výrobu předmětů denní potřeby	- chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, průmyslová hnojiva	2.	T05.3 T05.4
	CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	- rozlišuje základní typy hasících přístrojů a jejich použití	- hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti	2.	T05.3 T05.4
	CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	- orientuje se v principech výroby některých látek, zvláště těch používaných v běžném životě	- tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika - plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace	2.	T05.3 T05.4

			- detergenty, pesticidy a insekticidy - léčiva a návykové látky		
--	--	--	--	--	--

7.5.3 Biologie (Bi)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Biologie je vyučována v 1. a 2. ročníku jako samostatný předmět v nedělených třídách s dvouhodinovou týdenní dotací. Pro výuku je určena biologická učebna s multimediálním zařízením (dataprojektor, počítač, ozvučení učebny). V průběhu výuky lze provádět frontální laboratorní pokusy. Učitel může případně zařadit laboratorní práci a využít zázemí biologické laboratoře.

Do výuky Biologie jsou zařazeny očekávané výstupy tematického okruhu Práce s laboratorní technikou ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce (ČSP). Vzdělávací obsah je splněn především zařazením praktického pozorování přírody, provedením laboratorní práce ve 2. ročníku a zařazením frontálních pokusů do vyučovací hodiny.

Do výuky Biologie jsou také integrovány některé očekávané výstupy vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (VZ). Průběžně v návaznosti na probírané učivo budou zařazena témata Změny v životě člověka a jejich reflexe, Zdravý způsob života a péče o zdraví a částečně téma Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence.

Vzhledem k tomu, že se vyučuje Biologie na vyšším stupni pouze ve 3. a 4. ročníku (žáci s hlubším zájmem o tento předmět si mají možnost v 5. a 6. ročníku zvolit Seminář z biologie) je Obecná biologie, Biologie rostlin a hub zařazena do výuky ve 2. ročníku a probírána v širším měřítku, které odpovídá úrovni vyššímu stupni gymnázia. Z těchto důvodů navrhujeme následující rozložení učiva na nižším stupni gymnázia do jednotlivých ročníků:

1.ročník – Biologie člověka. Genetika. Neživá příroda.

2.ročník – Obecná biologie, Biologie rostlin a hub, Základy ekologie.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Vtahujeme žáky do výkladu na základě využívání znalostí z přímého pozorování přírody,
- učíme hledat souvislosti mezi skupinami organismů, mezi orgánovými soustavami, mezi základními ději v přírodě,
- na základě získaných výsledků, vyvozujeme se žáky závěry pro využití do budoucnosti.

Kompetence k řešení problémů

- Zadáváme problémové úlohy s využitím znalostí z jiných oborů a z praktického života,
- probíráme důsledky vlivu člověka na přírodu, hledáme souvislosti mezi způsobem života a zdravím,
- učíme žáky zpracovat závěry z pozorování přírody, z pokusů, z exkurzí na základě předem uložených otázek.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky ke konstruktivní diskusi o okolní přírodě, o vztazích lidí k ní, o aktuálních problémech týkajících se zdraví, životního prostředí a ochrany přírody, využíváme regionální prvky,
- organizujeme exkurze a besedy s různými odborníky (využíváme regionální možnosti).

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme situaci pro vnímání krásy a harmonie přírody a průběžně hodnotíme citlivé postoje k přírodě (při exkurzích do přírody).

Kompetence občanské

- Zdůrazňujeme důležitost vzájemné lidské pomoci při přírodních katastrofách,
- zdůrazňujeme význam ochrany zdraví a odpovědnost lidí za zdraví své i dalších lidí,
- prakticky procvičujeme první pomoc při úrazech,
- zdůrazňujeme právo na zdravé životní prostředí i povinnost odpovědného jednání v prostředí,
- učíme žáky uvědomovat si, že součástí historického dědictví je i láska k přírodě.

Kompetence pracovní

- Věnujeme náležitou pozornost bezpečnosti při frontálních pokusech (případně při laboratorní práci) a při pobytu v přírodě,
- seznamujeme žáky s pravidly bezpečného jednání v návaznosti na učivo o jednotlivých organismech (jedovaté houby, rostliny, živočichové), o člověku (jak předcházet úrazům a nemocem),
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, zařazujeme do výuky frontální pokusy (práce s lupou a mikroskopem; dle uvážení může učitel zařadit laboratorní práci).

Kompetence digitální

- Využíváme informační zdroje při určování přírodnin (rostlin, živočichů, hub, minerálů a hornin),
- vedeme žáky, aby získané informace dokázali zpracovat s využitím digitálních technologií a sdílet se spolužáky (prezentace, krátké aktuality z výzkumu, případně vytvoření foto herbáře).

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Biologie člověka	Žák: P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Žák: - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- Fylogeneze člověka	1.	T04.1 T04.3
	P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	- objasní stavbu a funkci opěrné a svalové soustavy - uvede příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci - popíše složení krve a funkci jednotlivých složek krve - objasní stavbu a funkci oběhové soustavy - uvede příčiny nemocí oběhové soustavy a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci - objasní stavbu a funkci dýchací soustavy - uvede příčiny nemocí dýchací soustavy, prevence, zásady první pomoci - objasní stavbu a funkci trávicí soustavy - uvede příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci - popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy	- soustava opěrná a svalová - tělní tekutiny - oběhová soustava - dýchací soustava - trávicí soustava - soustava vylučovací - soustava kožní - nervová soustava - vyšší nervová činnost - smyslové orgány - žlázy s vnitřním vyměšováním - pohlavní soustava	1.	

		- zdůvodní nezbytnost udržení stálého vnitřního prostředí - uvede příčiny nemocí vylučovací soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci - popíše funkci a stavbu kůže - popíše stavbu a činnost nervové soustavy - uvede příklady reakcí na vnější podněty a příklady koordinace mezi orgány těla - uvede příčiny nemocí nervové soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci při úrazu míchy nebo mozku - popíše stavbu a funkci smyslových orgánů - objasní význam nejdůležitějších hormonů lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu - popíše stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - uvede příklady pohlavních chorob a jejich prevence			T03.1
	VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	- uvědomuje si rizika silniční a železniční dopravy - seznamuje se s případným poskytnutím 1. pomoci	- rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - (zařadíme za oběhovou soustavu)	1.	

		(nácvik nepřímé masáže srdce)			
	VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	- zdůvodní význam správné výživy pro zdraví	- výživa a zdraví - (zařadíme v rámci trávicí soustavy)	1.	
	ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	- poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	- soustava kožní	1.	
	VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka	- objasní význam zdravého životního stylu - vyloží význam odpočinku, spánku a pravidelného denního režimu pro činnost nervové soustavy - hodnotí nebezpečí zneužívání léků a drog a jejich vliv na nervovou soustavu	- zdravý životní styl, duševní hygiena - (zařadíme v rámci nervové soustavy)	1.	
	P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	- popíše jednotlivé etapy života, objasní vznik a vývin nového jedince od početí po stáří	- ontogeneze	1.	

	VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	- respektuje změny v období dospívání - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou - chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - je seznámen s problémy těhotenství a rodičovství mladistvých	- sexuální dospívání a reprodukční zdraví	1.	
Obecná biologie a genetika	P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	- vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožování	- pohlavní a nepohlavní rozmnožování	1.	
	P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	- vysvětlí podstatu dědičnosti a přenos dědičných informací - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	- základy nauky o dědičnosti - mendelovy zákony	1.	
Neživá příroda	P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	- podle charakteristických vlastností pojmenuje vybrané nerosty s využitím určovacích pomůcek - podle charakteristických vlastností pojmenuje vybrané horniny s využitím určovacích pomůcek	- mineralogie - petrologie	1.	
	P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně	- rozlišuje vnitřních a vnějších geologických dějů a uvede jejich příklady	- geologické děje	1.	T03.1

	geologického oběhu hornin i oběhu vody				
	VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- charakterizuje mimořádné události způsobené přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- mimořádné události způsobené přírodními vlivy	1.	
Neživá příroda	P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů - charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a ochranu před nimi	- podnebí a počasí ve vztahu k životu	1.	
Obecná biologie	➤ odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností	- porovná vlastnosti živých a neživých soustav	- vlastnosti živých a neživých soustav - projevy života	2.	
	➤ porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi	- porovná hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi	- vznik a vývoj živých soustav; evoluce	2.	
	➤ odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci	- odvodí uspořádání recentních organismů na základě evoluce	- taxonomie organismů	2.	
Biologie virů	➤ charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy	- charakterizuje vir jako nebuněčnou soustavu závislou na hostitelské buňce - popíše stavbu virionu	- viry - stavba virionu - rozmnožování virů	2.	

	➤ zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby ➤ zhodnotí pozitivní a negativní význam virů	- vysvětlí formy virových infekcí - vyjmenuje některá virová onemocnění - porovná léčbu virových a bakteriálních nemocí - chápe, že významnou prevencí virových nemocí je očkování	- formy virových infekcí - virózy – léčba, prevence	2.	T03.1
	VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	- svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	- ochrana před přenosnými chorobami	2.	T03.1
Obecná biologie	➤ objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních buněk	- objasní stavbu a funkci jednotlivých organel - objasní životní projevy prokaryotické buňky	- prokaryotická buňka	2.	
Biologie bakterií	➤ charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska ➤ zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- uvědomuje si, že bakterie zastávají v přírodě roli rozkladače, a že je lze využít i z hlediska hospodářského - uvědomuje si, že antibiotika mají zásadní význam pro léčbu bakteriálních nemocí - uvede očkování jako způsob prevence - uvede příklady využití bakterií v praxi	- bakterie - léčba a prevence bakteriálních nemocí - význam bakterií	2.	T03.1

		- objasní problém eutrofizace vod			
Obecná biologie	➤ objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy eukaryotních buněk	- objasní stavbu a funkci jednotlivých organel - objasní životní projevy prokaryotické buňky	- eukaryotická buňka - transport látek - mitóza, meióza	2.	
	➤ vysvětlí význam diferenciaci a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy	- vysvětlí životní cyklus buňky - vysvětlí význam diferenciaci buněk pro mnohobuněčné organismy	- životní cyklus buňky - diferenciaci buněk	2.	
Biologie rostlin	P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	- rozliší základní druhy pletiv a popíše, kde se u rostliny nachází a jakou mají funkci - uvědomuje si, že souborem několika pletiv jsou orgány	- morfologie a anatomie rostlin - pletiva rostlin	2.	
	➤ popíše stavbu těl rostlin, stavbu funkci rostlinných orgánů ➤ posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla	- popíše vnitřní a vnější stavbu jednotlivých orgánů rostlinného těla a vysvětlí jejich funkce	- orgány rostlin	2.	
	P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	- vysvětlí základní fyziologické procesy a jejich význam pro rostliny a člověka - objasní principy rozmnožování rostlin a jejich praktické využití	- fyziologie rostlin - fotosyntéza - dýchání - rozmnožování rostlin	2.	
	➤ porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin	- porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin	- systém a evoluce rostlin - algologie (chromista; nižší rostliny)	2.	

	➤ objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů ➤ pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody (průběžně)	- uvede význam řas a pojmenuje vybrané zástupce - popíše životní cyklus mechorostů, pozná vybrané zástupce, vysvětlí význam mechorostů - popíše životní cyklus kaprad'orostů, pozná vybrané zástupce, vysvětlí význam mechorostů - vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady - porovná hlavní znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin a uvede konkrétní příklady - používá při určování druhů rostlin klíče a atlasy	- mechorosty - kaprad'orosty - nahosemenné rostliny - krytosemenné rostliny - <i>praktické poznávání přírody (průběžně)</i>		
Biologie hub	➤ pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	- porovná společné a rozdílné znaky říše rostlin, živočichů a hub - popíše stavbu, způsob výživy a rozmnožování huba - rozpozná význačné zástupce hub - popíše stavbu lišejníku a funkci jeho složek - pojmenuje vybrané zástupce lišejníků	- houby – hlavní znaky - houby – stavba a funkce - houby bez plodnic - houby s plodnicemi - lišejníky – stavba a funkce - <i>praktické poznávání přírody</i>	2.	

		- <i>používá při určování druhů hub a lišejníků klíče a atlasy</i>			
	➤ posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků	- posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků	- význam hub - význam lišejníků	2.	
	P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	- uvede příklady vztahů mezi organismy a prostředím a vztahů mezi organismy navzájem	- organismy a prostředí	2.	
	P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	- vyjmenuje živé a neživé složky ekosystému - na příkladech objasní vliv neživé složky ekosystému na organismy	- živé a neživé složky ekosystému	2.	T05.1 T05.2
Základy ekologie	P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam ➤ zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti	- na příkladech objasní vzájemné vztahy mezi organismy - uvede konkrétní příklady potravních řetězců - vysvětlí postavení rostlin v potravním řetězci a zhodnotí je jako primární producenty	- vztahy mezi organismy - potravní řetězce - rovnováha v ekosystému	2.	T05.1

	P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí ➤zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí - orientuje se v globálních problémech - uvědomuje si nutnost ochrany a obnovy rostlinných společenstev - uvede příklady velkoplošných a maloplošných chráněných území ČR, vyjmenuje naše národní parky	- ochrana přírody a životního prostředí - chráněná území	2. .	T05.3 T05.4
	ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	- pracuje na základě návodu, využívá předepsané pomůcky - vede protokol o průběhu experimentu a zformuluje závěry, ke kterým dospěl - při práci využívá dostupné informační zdroje	- základní laboratorní postupy a metody - LP: Fyzikální vlastnosti nerostů/ LP s ekologickým tématem (volba ze dvou možností; zařazena kdykoliv v průběhu 2. ročníku)	2.	

7.5.4 Zeměpis (Z)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Zeměpis je vyučován v prvním a ve druhém ročníku šestiletého gymnázia. Hodinová dotace předmětu je jedna (1. ročník), resp. dvě hodiny týdně (2.ročník). Zeměpis se převážně vyučuje v odborné učebně vybavené mapami, atlasy a dalšími pomůckami. Po celou dobu studia probíhá výuka v nedělených třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Podporujeme u žáků kritické posuzování získaných poznatků, porovnávání a formulování vlastních závěrů,
- povzbuzujeme u žáků pozitivní vztah k učení.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů z učebnic a pracovních sešitů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků.

Kompetence občanské

- Podporujeme vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí,
- usilujeme o to, aby žáci chápali základní environmentální problémy, respektovali požadavky na kvalitní životní prostředí, jednali v zájmu trvale udržitelného rozvoje.

Kompetence pracovní

- Seznamujeme žáky s pravidly bezpečného chování v terénu, při pracovních vycházkách po naučných stezkách, při exkurzích do jednotlivých přírodních lokalit nebo výrobních závodů,
- vedeme žáky k efektivní práci jak při vyučovací hodině, tak při domácí přípravě, nebo při práci s mapou.

Kompetence digitální

- Přímo při výuce nebo při zadávání domácích úkolů používáme nové digitální učební materiály a weby (Kahoot, Purpose games, YouTube, d-maps.com).

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Fyzický a socioekonomický regionální zeměpis ČR	Žák: Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje	Žák: - vyhodnotí relativní geografickou polohu Jihočeského kraje - porovná rozlohu ČR s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států - popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map, jak vzniká vývoj reliéfu - určí a vyhledá horopisné celky a jejich vrcholy - charakterizuje podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo - hodnotí stav životního prostředí – vymezí CHKO, NP a pochopí jejich důležitost - charakterizuje druhy dopravy v ČR, jejich výhody, nevýhody, zajímavosti - umí vyjmenovat všechny kraje ČR - posoudí velikost jednotlivých krajů vůči sobě co do rozlohy a počtu obyvatel a umí toto zdůvodnit - v mapě vymezí jednotlivé regiony-kraje - určí jejich polohu vůči ostatním regionům	- Jihočeský kraj - Česká republika – poloha, rozloha, členitost povrchu a přírodní poměry ČR - doprava v ČR - administrativní členění ČR - ekonomické, politické a vojensko – politické organizace významné pro ČR – poloha krajů - fyzicko – geografická charakteristika krajů - přírodní poměry - socioekonomická charakteristika jednotlivých krajů ČR - atraktivita cestovního ruchu	1.	T02.2 T02.1 T02.3 T03.3

	České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	- uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států - zná krajské město a bývalá okresní a jinak důležitá města - umí popsat: povrch (významná regionální pohoří a útvary, významné vrcholy), charakterizovat podnebí a jeho zvláštnosti; vodstvo (významné řeky a přítoky, přehrady); půdy (významné půdní typy), životní prostředí – národní parky a CHKO - umí charakterizovat zemědělství (pěstované plodiny a zemědělské oblasti); průmysl (nejdůležitější průmyslová odvětví a významnou těžbu nerostných surovin, průmyslové podniky a jejich výrobky); dopravu (významné regionální dopravní tahy, uzly a významná letiště) - v rámci jednotlivých krajů zná významné městské a přírodní památky a zajímavosti, kulturu, zvyky, hrady, zámky, rozhledny, lázně, určí památky UNESCO			
--	--	---	--	--	--

Terénní geografická výuka, praxe, aplikace	Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- v rámci geografické exkurze používá orientační body, pomůcky a přístroje; - zvládá pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu - hodnotí přírodní jevy a ukazatele - zná pravidla ochrany člověka při ohrožení zdraví a života v důsledku živelní pohromy	- terénní cvičení v ČB a okolí s využitím pomůcek (kompas, buzola, mapa)	2.	
Evropa – fyzicko-geografická a socioekonomická charakteristika		- vyhledá na mapě světa a glóbusu světadíl a určí jeho geografickou polohu (polohu v zeměpisné síti, vzhledem k sousedním světadílům a oceánům, k zemským polokoulím, podnebným pásům) - vyhledá základní poledník a důležité rovnoběžky (severní polární kruh, průběh rovníku vzhledem k světadílu) - s pomocí tabulek v učebnici určí rozlohu a porovná ji s rozlohou ostatních světadílů	- poloha, rozloha a členitost Evropy, politické uspořádání E. - povrch Evropy - podnebí a vodstvo Evropy - obyvatelstvo Evropy, hustota zalidnění	2.	T03.1

		- zhodnotí členitost vyhledáním významných - ostrovů, poloostrovů, průlivů, zálivů, průplavů, moří - zná historii vývoje hranic států ve vybraných oblastech Evropy s důrazem na 20. století a současnost, státní zřízení a počet států v Evropě a vybrané evropské vojenské a ekonomické organizace a jejich členy - posoudí s pomocí mapy výškovou členitost povrchu světadílu - vyhledá nejvýznamnější povrchové útvary a určí činitele, které je formovaly - v mapě najde nejvyšší a nejnižší místa (název, nadmořskou výšku, umístění) světadílu - určí polohu světadílu z hlediska umístění v podnebných pásích - porovná podnebí v jednotlivých oblastech Evropy (množství srážek, teploty, vlivy mořských proudů, reliéfu) - zhodnotí kontinentalitu a oceanitu podnebí v různých regionech Evropy - vyhledá v mapě úmoří světadílu, významné toky			
--	--	---	--	--	--

		(znázorní v mapě, kterými státy protékají), jezera (vyhledá v mapě významné jezerní oblasti a jezera Evropy, popíše procesy, které je formovaly), umělé nádrže, oblasti s umělými vodními cestami a průplavy, významné oblasti s podzemní vodou - objasní zalednění Evropy - zná demografickou charakteristiku Evropy včetně příčin a důsledků současného vývoje			
Regiony Evropy	Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a	- v mapě vymezení jednotlivé evropské regiony (střední, severní, západní, jižní, jihovýchodní, východní Evropa) - vymezení jejich geografickou polohu a polohu vůči ostatním regionům - vyhledá, pojmenuje a lokalizuje státy patřící do příslušného regionu (určí zároveň státy EU, země, jež se o členství ucházejí, státy NATO, transformující se země) - zhodnotí fyzickogeografické (povrch, vodstvo, podnebí, ochrana životního prostředí) a socioekonomické (obyvatelstvo, sídelní struktura,	- regiony Evropy: geografická poloha, fyzickogeografické poměry, socioekonomické poměry, oblasti válečných konfliktů	2.	TO2.4 TO6.2

	co je příčinou zásadních změn v nich	průmysl, zemědělství, těžba nerostných surovin, významné dopravní uzly, centra cestovního ruchu, památky UNESCO, politika) poměry regionů - blíže popíše vybrané státy, ke kterým uvede reálii vztahující se k životu v zemi (např. významní vědci, národní jídlo, sporty, kultura, hudební skupiny apod.) - určí oblasti, které byly v historii Evropy postižené politickými, náboženskými a národnostními konflikty (určí jejich příčiny a důsledky)			
--	--------------------------------------	--	--	--	--

7.6 Umění a kultura

7.6.1 Hudební výchova (HV)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na nižším stupni gymnázia se Hudební výchova vyučuje v každém ročníku po jedné vyučovací hodině týdně. Ve třídách s větším počtem žáků je možno třídy dělit na poloviny. Výuka probíhá v odborné učebně, která je vybavena klavírem, Orffovým instrumentárem a audiovizuální technikou. Hudební výchova do sebe zahrnuje vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové činnosti, jejichž prostřednictvím žáci aktivně vnímají hudbu a zpěv jako specifický prostředek komunikace. Všechny jmenované hudební činnosti se navzájem prolínají, propojují a vedou k rozvoji hudebního citění a schopností sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, hudebně pohybových, poslechových a tvořivých. Žáci rozvíjí své hlasové možnosti prostřednictvím sólového nebo skupinového zpěvu, získávají správné pěvecké návyky a dochází zároveň ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu. Přihlíží se samozřejmě k individuálním možnostem a zájmům žáků. Rytmické citění je rozvíjeno hrou na rytmické i melodické hudební nástroje, a to formou reprodukce i produkce. Své emocionální prožitky na znějící hudbu žáci vyjadřují pomocí pohybu, gesty nebo tancem. Poznávají hudbu různých stylových období, učí se hudbu analyzovat, kriticky hodnotit a obhajovat svá stanoviska. Dokáží si uvědomit význam hudby a hudební kultury v životě člověka a společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k osvojování si hudebních návyků prostřednictvím vlastních hudebních aktivit,
- nahlížíme na hudbu jako na specifický způsob poznávání svět.

Kompetence k řešení problémů

- Vyhledáváme vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti znaků a témat,
- vyhledáváme různé možnosti hudebně vyjadřovacích prostředků.

Kompetence komunikativní

- Přistupujeme k hudbě jako ke zvláštnímu způsobu dorozumívání,
- učíme formulovat vlastní názory na různé hudební žánry.

Kompetence sociální a personální

- Poskytujeme dostatek prostoru pro hudební projevy žáků.

Kompetence občanské

- Podchycujeme individuální zájem žáků o hudbu, o kulturní dění a podporujeme ho,
- diskutujeme s žáky o kulturním dění v našem městě

Kompetence pracovní

- Pěstujeme u žáků správné návyky hlasové hygieny.

Kompetence digitální

- Seznamujeme žáky s možnostmi využití PC notačních programů / Capella, Sibelius/.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Vokální činnosti	Žák: HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Žák: - dodržuje správně pěvecké návyky, zhodnotí vokální projev druhého, dodržuje dynamiku písně, rozliší sluchově mollový a durový akord, zapíše jej do notové osnovy, zhodnotí kvalitu textu	- hlasová a rytmická cvičení, hlasová hygiena, mutace, intonace intervalů, písně Osvobozeného divadla, písně divadla Semafor	1.	
Instrumentální činnosti	HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- vytleská podle individuálních dispozic obtížnější rytmické figury – synkopu, doprovodí na nástroje Orffova instrumentáře černošské písně	- hra na tělo, sudé přízvukné doby v jazzové hudbě, ragtime, swing, blues	1.	
Pohybové činnosti	HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností	- vyjádří pohybem různé taneční rytmy	- rituální tance v pravěku, výrazový tanec, tanec a populární hudba	1.	

	a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě				
Poslechové činnosti	HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	- vybere vhodné skladby k různým příležitostem, pojmenuje vybrané hudební formy, kriticky hodnotí vybrané hudební ukázky, rozliší jednohlas a vícehlas, vystihne rytmické a dynamické změny v hudebním proudu, pozná mimohudební myšlenku, rozpozná zvuk	- charakteristické rozdíly mezi hudbou uměleckou a zábavnou, hudba v pravěku a starověku, gregoriánský chorál, středověká hudba ve Francii a Německu, hudba v období renesance, nejvýznamnější díla světového baroka a klasicismu, romantismus,	1.	TO 4.4

		akustických a elektrických hudebních nástrojů	nové směry v hudbě 20.století, světová populární hudba		
Vokální činnosti	HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, ocení vokální projev druhého, transponuje melodii do vyhovující polohy, orientuje se v notovém zápise, respektuje specifické rysy písní různých stylů	- opakování lidových a umělých písní z minulých ročníků transpozice melodie do vyhovující polohy, důraz na dynamiku a přesný rytmus, zpěv písní různých uměleckých období a různých stylů – folk, country, big beat	2.	
Instrumentální činnosti	HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- tvoří jednoduchý akordický doprovod ke zvoleným písním, ověřuje své poznatky pomocí hry akordů na kytaru	- jednoduchý akordický doprovod, jeho transpozice, akordické značky, základ hry akordů na kytaru, nahrávací technika, využití PC programů - taktování se znázorněním	2.	

			dynamiky, orientace v prostoru		
Pohybové činnosti	HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- gestem znázorní tempové a dynamické změny, zvolí správný typ hudebně – pohybových prvků - pozná hudební památky a zařadí je do historických souvislostí, zařadí hudbu do stylových období, - vysvětlí význam české hudební kultury, rozpozná funkci stylů a žánrů vzhledem k jejich využití	- nejstarší dochované hudební památky, česká hudba v období renesance a baroka, český klasicismus a romantismus - jazzová hudba v Čechách, trampská píseň, folk, country, big beat	2.	

7.6.2 Výtvarná výchova (VV)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka tohoto předmětu probíhá v prvním až čtvrtém ročníku šestiletého studia. Výtvarná výchova má ve všech ročnících jednododinovou dotaci. Cílem výuky dějin výtvarného umění je prohloubit a rozšířit znalosti žáků z oblasti dějin výtvarné kultury. Žák získává základní informace o vývojových proměnách výtvarného umění od počátků výtvarné kultury po současnost. Výuka dějin výtvarného umění směřuje k chápání umělecké hodnoty výtvarných děl. Žák poznává výtvarné umění různých dob, národů, zemí a učí se respektovat případné odlišnosti. Cílem předmětu je vzbudit v žácích schopnost vnímat současné umění, obdivovat i díla vytvořená předcházejícími generacemi, naznačit cestu, jak se na umělecké dílo dívat, popřípadě se dobrat k vlastní umělecké tvorbě. Teoretická výuka je doplňována zařazováním praktických činností formou kresby a malby. Žákům je zadávána pololetní práce zaměřená na samostatný výtvarný projev.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- zadáváním problémových úkolů a pololetních prací podporujeme u žáků samostatnost a tvořivost,
- práce jsou při společných besedách hodnoceny nejen vyučujícím, ale i žáky navzájem
- kompetence k řešení problémů,
- pravidelně předkládáme žákům témata k samostatnému řešení, čímž rozvíjíme jejich samostatnost, tvořivost i logické myšlení,
- vybraný problémový úkol mohou žáci řešit jednak samostatně, jednak týmovou spoluprací.

Kompetence komunikativní

- učíme žáky nalézat společný pracovní postup, plánovat, rozdělovat si činnosti, komunikovat,
- spolu, aby dosáhli cíle,
- vedeme komunikaci mezi žáky a mezi žáky a učitelem při výtvarném procesu,
- povzbuzujeme, ale do výtvarné činnosti nezasahujeme, abychom nenarušili originální řešení,
- úkolu a tvůrčí proces žáků.

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům, aby prezentovali nejlepší práce na nástěnce ve třídě či v ostatních, prostorách školy.

Kompetence občanské

- rozvíjíme u žáků pozitivní postoje k národnímu, kulturnímu a historickému dědictví, žáci se seznamují s kulturními památkami světového výtvarného umění, zejména evropského a českého, prostřednictvím knih, výstav, videa, internetu atd., při hodinách výtvarného umění se žáci připravují i na vypracování pololetní práce na téma: Evropské a české kulturní dědictví,

- při praktické výtvarné výchově vedeme žáky k tolerování individuálních odlišností v hodnocení, které je součástí vyučovací hodiny.

Kompetence pracovní:

- teoretickou výuku obohacujeme praktickou výtvarnou činností a pravidelnými exkurzemi.

Kompetence digitální

- využíváme digitální technologie, prezentace, videa a fotografie ke zkvalitnění výuky a k zefektivnění vysvětlení pracovních postupů,
- umožňujeme žákům využití fotografií a videí jako inspiraci pro jejich vlastní výtvarnou činnost,
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací k výtvarným tématům a jejich využití, ve svých výtvarných projektech a prezentacích.

Téma	Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Výtvarná kultura	Žák: VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Žák: - seznamuje se s uměleckými projevy minulosti a srovnává různé způsoby uměleckého vyjadřování - uplatňuje znalosti historických souvislostí, vychází z vlastních zkušeností a prožitků - vnímá a porovnává výsledky umělecké tvorby	- druhy výtvarného umění - pravěké umění - umění starověku	1.	T03.2 T04.1
Výtvarná tvorba	VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	- inspiruje se uměleckými díly pro vlastní tvorbu - využívá znalostí výtvarných prostředků a postupů - uplatňuje znalosti písma a kompozice	- kresba - kolorovaná kresba - malba - koláž - písmo	1.	T03.1
Výtvarná kultura	VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- rozpozná historické styly a vybraná díla - porovnává umělecká díla, styl, techniku zpracování - ověřuje komunikační účinky uměleckých děl - interpretuje současná i historická umělecká díla	- středověké umění - románské umění - gotické umění - renesance	2.	T03.3 T05.4

Výtvarná tvorba	VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médií – počítačová grafika, fotografie, video, animace VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	- uplatňuje různé typy výtvarného vyjádření pro vlastní tvůrčí záměr - rozvíjí vztah k tvořivé práci - k tvorbě využívá počítačovou grafiku, fotografie	- kresba - grafické postupy - malba - koláž - kompozice	2.	T06.6

7.7 Člověk a zdraví

7.7.1 Výchova ke zdraví

Tento vzdělávací obor není realizován jako samostatný předmět, jeho výstupy jsou integrovány do výuky Biologie a Základů společenských věd.

7.7.2 Tělesná výchova (TV)

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět vychází z obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova a ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Je vyučován v 1. a 2. ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací v dělených třídách – děvčata a chlapci. Vzdělávací obor představuje komplexnější pohled na problematiku zdraví, tělesnou a psychickou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Přispívá k funkčnímu rozvoji základních pohybových schopností, rozvíjí pohybové dovednosti a návyky, vytváří pozitivní vztah k tělesné kultuře, kompenzuje jednostranné zatížení žáků, upevňuje a dotváří hygienické návyky. V případě zdravotních potíží žáků je do předmětu TV podle potřeby zahrnuta i Zdravotní tělesná výchova.

Tělovýchovné aktivity do výuky zařazujeme s ohledem na věk, výkonnostní možnosti, schopnosti a zdatnost žáků, ale také v závislosti na ročním období a dostupnosti venkovních i krytých sportovišť. Sportovní aktivity postupně ztěžujeme, stávají se komplikovanějšími a propracovanějšími tak, jak roste tělesná zdatnost žáků. Z těchto důvodů je obtížné rozdělit konkrétní učivo do jednotlivých ročníků.

V budově školy je pro výuku k dispozici tělocvična s horolezeckou stěnou, místnost pro cvičení s možností využití digitálních technologií, kardio místnost, posilovna a prostory pro stolní tenis. Vybavení pro výuku je standardní, každý žák má své náčiní, které je průběžně doplňováno a obnovováno. Výuka částečně probíhá i v objektech mimo školu (atletický stadion, zimní stadion a plovárna) a podle možností také v přírodě (parky, venkovní sportoviště, cyklostezky).

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k řešení problémů

- Učíme se některým problémům předcházet, např. záchrana, pomoc aj.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k odpovědnosti a spolehlivosti ve vztahu k druhým,
- posilujeme rozhodovací schopnosti žáka (jsou určováni do role rozhodčích svých spolužáků).

Kompetence občanské

- Rozvíjíme u žáků pozitivní postoje k našemu národnímu sportovnímu odkazu.

Kompetence pracovní

- Seznamujeme žáky s bezpečností a možnou úrazovostí při jejich činnostech v různém prostředí (tělocvična, bazén, ledová plocha, pobyt v přírodě),
- vedeme žáky k soustavnosti a pravidelnosti ve cvičení a tréninku.

Kompetence digitální

- Využíváme měření tepové frekvence k určení zatížení pomocí osobních digitálních přístrojů, které pomáhají efektivně rozvíjet pohybové schopnosti,
- žáci si mohou vybírat formu zatížení prostřednictvím digitálních technologií (např. cvičební videa z Youtube),
- na lyžařských kurzech zaznamenáváme digitální technikou technické dovednosti žáku a společně je vyhodnocujeme.

Téma	Očekávané výstupy ŠVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Význam pohybu pro zdraví	Žák: TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Žák: - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy a města - optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka	- rekreační a výkonnostní sport - výživa a zdraví - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace	1. – 2.	
Zdravotně orientovaná zdatnost	TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	- prevence a korekce oslabení - nevhodná cvičení a činnosti - vyrovnávací cvičení - relaxační cvičení - posilovací cvičení - regenerace		

Tělesná a duševní hygiena	TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví; uplatňuje zdravé stravovací návyky	- stravování a fyzická kondice - péče o sebe sama - předcházení – zátěžovým situacím a stresům - zvládání zátěžových situací	1. – 2.	
Bezpečnost při pohybových činnostech	TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje vhodné a bezpečné chování v prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- základy první pomoci - dodržování pravidel bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny	1. – 2.	

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- přípravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická	1. – 2.	
Pohybové hry		- zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností a usiluje o sebezdokonalování	- soutěživé, štafetové, běžecké a další aktivity - využití netradičního náčiní - zaháněné, trefované, přihrávané		

Pohybové dovednosti	TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- diagnostikuje provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a usměrní svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících	- nástupové tvary a přesuny - pohybové dovednosti zaměřené na rychlostní, vytrvalostní, silové schopnosti, obratnost (chůdy, cyklistika) - způsoby kontroly účinnosti cvičení - pohybové odlišnosti a handicap - věkové, pohlavní, výkonnostní - kondiční a estetické formy cvičení - cvičení se švihadlem	1. – 2.	
Atletika		- uvědomuje si význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty - rozlišuje základní startovací povely - změří a zapíše výkony v jednotlivých atlet. disciplínách v souladu s individuálními předpoklady	- běhy (atletická abeceda, běžecká cvičení, sprinty, vytrvalostní běhy, fartlek, štafety, rozvoj výbušné síly, obratnostní cvičení)	1. – 2.	

		- ovládá jednotlivé pohybové dovednosti	- skoky (odrazová cvičení pro skok daleký a vysoký) - hody (hod míčkem, granátem)		
Gymnastika		- používá základní gymnastické názvosloví	- organizace a bezpečnost, vhodné oblečení, hygiena, dopomoc, záchrana, technika pohybu, názvosloví, posilovací a kompenzační cvičení	1. – 2.	
		- ovládá záchranu a dopomoc při jednotlivých gym. cvicích - provede dané gym. prvky s dopomocí či bez ní, je schopen spojit několik gymnastických prvků v krátkou sestavu	- akrobacie (kotouly, vazby) - stoje (na lopatkách, na hlavě, na ruce s dopomocí) - přemet stranou - sestava z osvojených prvků přeskoky - průpravná cvičení pro nácvik odrazu skrčka, roznožka (koza) šplh na laně a tyči		

Úpoly		- zvládá pádovou techniku	- přetahy, přetlaky, úponové odpory	1. - 2.	
Sportovní hry		- ovládá základní pravidla her - dodržuje pravidla fair play - provede jednotlivé herní činnosti jednotlivce - vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her	- fotbal, florbal, frisbee, vybíjená, basketbal, ringo, stolní tenis, hokej, softbal (herní činnost jednotlivce, herní kombinace – základy, průpravné hry, hra se zjednodušenými pravidly, hry bez zjednodušených pravidel, kondiční trénink - pravidla her	1. - 2.	
Lezení na horolezecké stěně a bouldering		- uplatňuje vhodné a bezpečné chování v netypické sportovní disciplíně - projevuje odpovědné chování a spolehlivost k sobě samému a dalším žákům (jističů)	- vázání jistících uzlů, správné používání sedáků, karabin, lana, chytů, lezeček, magnezia - bezpečnost při pádech na stěně, či do matrací - technika lezení, slaňování, bouldering	1. - 2.	

Estetické a kondiční cvičení s hudbou			- rytmická gymnastika (chůze, skoky, poskoky, obraty, doprovodné pohyby paží, technika pohybu s náčiním - tanec (základní taneční kroky) - tabata, kruhové tréninky, jóga	1. - 2.	
Činnosti podporující pohybové učení	TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – fair play jednání, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	- názvosloví, grafické značení - gesta, signály, povely a vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	1. - 2.	
Komunikace v TV	TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu				
Sportovní výzbroj a výstroj	TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	- dohodne se na spolupráci jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	- funkčnost, výběr a ošetřování		

Historie a současnost sportu	TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	- olympismus, úspěchy našeho sportu, významní sportovci a trenéři		
Pravidla osvojovaných pohybových činností	TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody a podílí se na jejich prezentaci	- základní pravidla her, soutěží, závodů, fair play jednání		
Zásady jednání a chování v různém prostředí a v různých činnostech	TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	- měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - vyhodnocování měření		

7.8 Svět práce (SP)

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Svět práce se vyučuje ve druhém ročníku. Naplňuje stejnojmenný tematický obor, přičemž je vyučován v Cizím jazyce 1. V prvním ročníku je jednorodinová dotace přidána biologii, která zajišťuje výuku tematického okruhu Práce s laboratorní technikou.

Tento předmět připravuje žáka teoreticky i prakticky na situace, s nimiž se setká ve svém budoucím profesním životě. Předmět přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Ti se učí plánovat, organizovat a hodnotit různé pracovní činnosti samostatně i v týmu, seznamují se základními znalostmi tržní ekonomiky, světa financí, hospodářských struktur státu i Evropské unie, se svými pracovními povinnostmi i právy. Žáci se učí hodnotit své pracovní schopnosti a vybírat a budovat svou profesní kariéru s ohledem na požadavky trhu práce.

Výchovné a vzdělávací strategie a jejich uplatnění

Kompetence k učení

- Vyhledáváme informace z oboru pracovních činností a s nimi souvisejícími záležitostmi v dostupných zdrojích,
- učíme v souvislostech,
- dáváme podněty k rozvoji tvořivosti žáků, využíváme jejich talentu v různých pracovních oblastech s cílem správné volby individuální profesní orientace,
- zdůrazňujeme nutnost všech článků organizace a řízení v pracovním procesu včetně procesu učení se, plánování, řízení, kontroly a hodnocení včetně sebehodnocení se zdůrazněním na nutnost celoživotního vzdělávání se pro potřeby budoucí profese.

Kompetence k řešení problémů

- Vytváříme modelové situace na trhu práce, jejichž problémy je možné různě řešit, učíme se problémy stanovit, vyhodnocovat a vybírat optimální řešení,
- při zvažování možností řešení problémů využíváme logického myšlení a tvořivosti žáků, vedeme je k samostatnosti při rozhodování, ale i ke schopnosti přijmout i jiná vhodná řešení v týmu,
- zvažujeme nevyhnutelnost existence problémů ve sféře práce a odhadujeme možnosti, jak jim předcházet – nedostatečná kvalifikace, nezaměstnanost, spory na pracovišti, nevhodné mezilidské vztahy, omezování rizik na pracovišti, minimalizace rizik při podnikání,
- povzbuzujeme žáky k ochotě problémy řešit, řešení neoddalovat a nebát se výsledků řešení a učíme je na modelových situacích je připravovat na řešení problému v pracovním životě,
- upozorňujeme žáky na existenci výchovného poradce na škole a seznamujeme je s možnostmi s ním řešit otázku svého dalšího studijního zaměření a tím i následné profesní orientace.

Kompetence sociální a personální

- Snažíme se zvýšit sebevědomí příliš skromných žáků a pomocí hodnocení spolužáků rovněž přijímat někdy i negativní hodnocení okolí,
- povzbuzujeme žáky k přemýšlení o sobě a k práci na svém osobnostním růstu.

Kompetence digitální

- Učíme žáky vyhledávat pracovní pozice na příslušných webových stránkách, orientovat se na nich,
- učíme žáky elektronicky správně komunikovat s případným budoucím zaměstnavatelem.

Téma	RVP výstupy	Výstup předmětu	Učivo předmětu	Ročník	Průřezová témata
Profesní orientace	Žák: ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	Žák: - zamýšlí se nad svými zájmy, formuluje je - přiřazuje vlastnosti a schopnosti lidí jednotlivým profesím - sebehodnotí své vlastnosti a schopnosti pro vytypované povolání	- osobní zájmy a životní cíle, sebehodnocení - osobní vlastnosti a schopnosti - vlivy působící na volbu povolání	2.	
Vzdělávání	ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	- uvědomuje si nezbytnost vzdělání pro získání jednotlivých profesí - zná vzdělávací soustavu naší země a rámcově vybraných zemí	- vzdělávací soustavy vybraných zemí	2.	
Zaměstnání	ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- umí napsat životopis - orientuje se v možnostech získání zaměstnání	- psaní životopisu, - pohovor u zaměstnavatele	2.	
Podnikání	ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	- umí charakterizovat soukromé podnikání - vyjmenuje způsoby podnikání	- způsoby podnikání	2.	

8 Hodnocení výsledků a vzdělávání žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z platné legislativy a jeho podrobnější zásady jsou stanoveny klasifikačním řádem, který je součástí Školního řádu Biskupského gymnázia J. N. Neumanna v Českých Budějovicích.

Minimálně jednou v průběhu každého pololetí (listopad a duben) jsou žáci a jejich zákonní zástupci informováni o úrovni osvojení očekávaných výstupů v daném období. Učitelé tyto informace doplňují o doporučení, na jaké vzdělávací oblasti by se měl žák více zaměřit, ocení jeho píli a pokroky ve vzdělávání, ocení plnění jeho úkolů na realizovaných projektech apod.

8.1 Způsoby hodnocení

Průběžné a celkové hodnocení žáka v jednotlivých předmětech se vyjadřuje stupni:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

Celkové hodnocení žáka za všechny povinné předměty se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním
- prospěl(a)
- neprospěl(a)

8.2 Kritéria hodnocení

8.2.1 Klasifikace v předmětech s převahou teoretického zaměření

Klasifikace v předmětech s převahou teoretického zaměření se řídí následujícími kritérii:

- **stupeň 1 (výborný):** Žák ovládá požadované poznatky uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.
- **stupeň 2 (chvalitebný):** Žák ovládá učebními osnovami vymezené poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Žák je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.
- **stupeň 3 (dobrý):** Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků nepodstatné mezery. Požadované činnosti nevykonává vždy přesně. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky

a dovednosti aplikuje při řešení úkolů s chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, není vždy tvořivé. Ústní a písemný projev není vždy správný, přesný a výstižný. Častější nedostatky se projevují v kvalitě výsledků jeho činnosti. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

- **stupeň 4 (dostatečný):** Žák má v osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení je zpravidla málo tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má zpravidla vážné nedostatky. Výsledky jeho činností nejsou kvalitní. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit.
- **stupeň 5 (nedostatečný):** Žák si požadované poznatky neosvojil, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované činnosti má velmi podstatné nedostatky. Není schopen uplatňovat vědomosti a dovednosti ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky. Kvalita výsledků jeho činnosti je na nízké úrovni. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

8.2.2 Celkové hodnocení žáka za všechny předměty

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 - chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.

Žák prospěl, není-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.

Žák neprospěl, je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.